Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta financí a účetnictví
Katedra: Bankovnictví a pojišťovnictví
Studijní obor: Bankovnictví a pojišťovnictví

Financování malých a středních podniků

Autor bakalářské práce: Georgii Bogunov
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Rajl
Rok obhajoby: 2018

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Financování malých a středních podniků“ jsem vypracoval samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v přiloženém seznamu.

V..... dne……

Podpis

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucímu své bakalářské práce, panu Ing. Jiřímu Rajlovi za vstřícný přístup, cenné rady a věcné připomínky, které mi při zpracování této práce poskytl.

Abstrakt

Předmětem této bakalářské práce je financování malých a středních podniků se zaměřením na problematiku zdrojů financování a finančního plánování. První kapitola se zabývá detailním vymezením specifik malých a středních podniků a vývojem segmentu malých a středních podniků v České republice. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku obecných způsobů financování podnikatelské činnosti. Závěrečná kapitola teoretické části je věnována charakteristice finančního plánování malých a středních podniků, včetně jeho účelů a nástrojů. Dále následuje praktická část, v níž se provádí finanční analýza vybrané společnosti s následujícím zhodnocením její finanční pozice a návrhem možných opatření na její zlepšení.

Klíčová slova: malé a střední podniky, zdroje financování, finanční plánování, finanční analýza.

Annotation

The subject of this bachelor thesis is the financing of small and medium-sized enterprises with a focus on the sources of financing and on the financial planning of the SME. The first chapter deals with the detailed definition of small and medium-sized enterprises and their development in the Czech Republic. The second chapter is focused on the characteristics of the general methods of financing of business activities. The final chapter of the theoretical part is devoted to the characteristics of the financial planning of small and medium-sized enterprises, including its purposes and tools. It is followed by a practical part, in which the financial analysis of the selected company is performed with the following assessment of its financial position and the proposal of possible measures on its improvement.

Key words: small and medium-sized enterprises, sources of financing, financial planning, financial analysis.

Obsah

Úvod ... 6
1 Vymezení malých a středních podniků ... 8
1.1 Základní pojmy ... 8
1.2 Přínosy segmentu MSP pro společnost a ekonomiku ... 10
1.3 Statistika vývoje segmentu MSP v ČR ... 12
2 Vymezení zdrojů financování malých a středních podniků ... 17
2.1 Podnikové finance a finanční řízení ... 17
2.2 Zdroje pro financování podniku ... 19
2.2.1 Interní zdroje ... 20
2.2.2 Externí zdroje ... 21
3 Finanční plánování ... 25
3.1 Zásady a metody finančního plánování ... 25
3.2 Dlouhodobý a krátkodobý finanční plán ... 27
4 Finanční analýza vybraného podniku ... 29
4.1 Společnost MARLENKA international s.r.o. ... 29
4.2 Finanční analýza společnosti ... 29
4.2.1 Analýza rozvahy ... 30
4.2.2 Analýza výsledovky ... 35
4.2.3 Analýza poměrovými ukazateli ... 37
4.2.4 Analýza pomocí bankrotních a bonitních modelů ... 43
4.3 Vyhodnocení finanční situace společnosti ... 46
Závěr ... 47
Literatura ... 49
Legislativa ... 49
Internetové zdroje ... 49
Seznam tabulek ... 52
Seznam grafů ... 53
Seznam schémat ... 54
Seznam příloh ... 55

Úvod

Světová historie ukazuje, že efektivní rozvoj tržních vztahů není možný bez podnikání, které je nedílnou, nezbytnou složkou vyvinutého systému hospodaření. Rozvoj ekonomiky každého státu je těsně spojen s existencí optimálního poměru velkých, středních a malých podniků. V tomto smyslu jsou malé a střední podniky poměrově považovány za nejdůležitější segment podnikání. Segment malých a středních podniků (nebo MSP) na území České republiky vytváří příznivé podmínky pro oživení ekonomiky a hraje výjimečnou roli v české ekonomice. Malé a střední podniky zvyšují počet nabízených druhů zboží a služeb a zlepšují jejich kvalitu, čímž napomáhají v rozvoji konkurenčního prostředí. Taky je nezbytné připomenout, že segment MSP vytváří nová pracovní místa a zaměstnává 60 % všech pracovníků v České republice, v důsledku čehož je nejvýznamnějším zaměstnavatelem. Velmi důležitou příčinou významnosti segmentu MSP je také skutečnost, že se podílí podstatně na tvorbě hrubého domácího produktu České republiky, čímž výrazně ovlivňuje příznivý hospodářský vývoj a působí ve směru stabilizace ekonomiky.

Hlavním důvodem pro výběr daného tématu je, kromě osobního zájmu o prohloubení znalostí v dané oblasti, jeho aktuálnost, která je vysvětlena ve výše uvedených skutečnostech.

Cílem bakalářské práce je charakteristika segmentu malých a středních podniků. První kapitola teoretické části bude především vymezovat základní pojmy a souvislosti týkající se malých a středních podniků (dále také „MSP“), určí pojem *podnik*, ukáže kritéria využívaná pro třídění podniků a následně vymezí postavení segmentu MSP v tomto systému. Následující část ustanoví význam a přínos segmentu MSP a dále bude věnována pozornost statistickému vývoji malých a středních podniků v České republice.

Druhá kapitola teoretické části se bude zabývat především zdroji financování malých a středních podniků. Budou vymezeny pojmy *podnikové finance* a *finanční řízení* podniku, a také charakterizovány interní a externí způsoby financování malých a středních podniků. V rámci externích způsobů financování budou popsány jak bankovní, tak i nebankovní způsoby.

Třetí kapitola bude zaměřena na definování finančního plánování s vymezením klíčových zásad a metod při jeho provádění. Dále bude popsán vztah krátkodobého a dlouhodobého finančního plánování.

Praktická část bakalářské práce se bude zabývat finanční analýzou vybrané společnosti s cílem zhodnocení jejího finančního zdraví. Nejprve bude společnost popsána, následně bude provedena analýza rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti a analýza poměrovými ukazateli. Na konci praktické části bude vyhodnocena celková finanční situace společnosti.

1 Vymezení malých a středních podniků

1.1 Základní pojmy

Především je nezbytné pochopit, co znamenají a zahrnují pojmy *podnikání* a *podnik*. Definice podnikání může být odlišná z hlediska ekonomie, psychologie sociologie nebo práva. Při odhlédnutí od odlišných hledisek můžeme definovat následující společné rysy:

- podnikání je cílevědomá činnost,
- vyznačuje se iniciativními, kreativními přístupy,
- zajišťuje organizování a řízení transformačních procesů,
- obnáší praktický přínos, užitek a přidanou hodnotu,
- vyžaduje převzetí rizika neúspěchu,
- jedná se o opakovaný, cyklický proces.[1]

Definice pojmu *podnik* se také může lišit v závislosti na hledisku. V této práci se ale zaměříme na interpretaci podniku z hlediska práva. Právní hledisko bylo zvoleno z toho důvodu, že nejlépe pomůže definovat samotný segment malých a středních podniků a jeho složky. I v právu se však můžeme setkat s odlišnostmi v definicích. Podle českého práva je podnik (neboli obchodní závod) definován jako *„organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti“*.[2] Zároveň podle přílohy č. 1 nařízení komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014 *„se podnikem rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na svou právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která pravidelně vykonávají hospodářskou činnost“*.[3] Rozdíl těchto dvou definic spočívá v tom, že občanský zákoník definuje podnik jako nástroj ve vlastnictví podnikatele, kterému slouží podnik k podnikání, zatímco nařízení komise (EU) definuje

[1] VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy.* 3. vyd. Praha: Grada, 2012, s. 14. ISBN 978-80-247-4520-6.
[2] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, hlava 4, díl 2, § 502.
[3] NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014. *Evropská komise* [online]. 2017 [cit. 2017-10-14]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&from=CS

podnik jako subjekt vykonávající podnikatelskou činnost. V této práci se budeme odvolávat spíše na definici odpovídající výše popsanému pojetí nařízení komise (EU).

Rozdělení podniků podle velikosti také není jednoznačné. Nařízení komise (EU) rozděluje podniky na mikro, malé a střední podle tří kritérií:

- počet zaměstnanců,
- roční obrat,
- bilanční suma roční rozvahy.[4]

Tabulka 1 - Rozdělení podniků podle velikosti na mikro, malé a střední

Kategorie / Kritérium	Mikro	Malé	Střední
Počet zaměstnanců	<10	<50	<250
Roční obrat	≤ 2 mil. EUR	≤ 10 mil. EUR	≤ 50 mil. EUR
Bilanční suma	≤ 2 mil. EUR	≤ 10 mil. EUR	≤ 43 mil. EUR

Zdroj: vlastní zpracování na základě Přílohy 1 nařízení komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014

Údaje o počtu zaměstnanců, ročním obratu a bilanční sumě roční rozvahy se berou v úvahu ode dne účetní závěrky. Částky se týkají posledního schváleného účetního období a vypočítávají se za období jednoho roku. Při výpočtu částky ročního obratu se nezapočítává daň z přidané hodnoty spolu s jinými nepřímými daněmi.

Při výpočtu množství zaměstnaných v podniku se používá relativně vyjádřená veličina – roční pracovní jednotka neboli RPJ. Pokud byl zaměstnanec v daném podniku zaměstnán na plný pracovní úvazek po období celého roku, započítává se jako 1 RPJ. Pokud zaměstnanec nepracoval pro podnik po celý rok, nebo pracoval na částečný úvazek po libovolnou část roku, nebo byl zaměstnán sezónně, započte se do počtu jako zlomek RPJ, určený pro každou situaci zvlášť.

[4] NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014. *Evropská komise* [online]. 2017 [cit. 2017-10-14]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&from=CS

Do počtu zaměstnanců se zahrnují:

- zaměstnanci,
- osoby, které jsou pro podnik podřízené a kterých vnitrostátní právo považuje za zaměstnance,
- vlastníci a současně vedoucí pracovníci podniku,
- společníci, kteří na základě pravidelné činnosti využívají finančních odměn vyplývajících z podniku.

Pokud podnik zjistí ke dni sestavení účetní závěrky překročení dolního nebo horního limitu u počtu zaměstnanců nebo u finančních hodnot v rámci své skupiny, zachová si své postavení. Ztratí ho však při překročení limitů ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích.[5]

1.2 Přínosy segmentu MSP pro společnost a ekonomiku

Rozvoj malého a středního podnikání má velký význam v podmínkách rychle se rozvíjejícího procesu globalizace ekonomiky. Ovladatelnost a poměrně malé kapitálové vybavení pomáhají malým a středním podnikům uplatňovat se ve velmi drobných odvětvích. Velké společnosti do nich nevstupují, a to zpravidla z důvodu nedostatku zájmu. Stoupající konkurence na dnešních světových trzích umožňuje malým a středním podnikům rychleji a jednodušeji se adaptovat na měnící se podmínky na trhu. Z toho důvodu je segment MSP považován za inovativní a přinášející nové nápady. Oproti velkým firmám můžou malé a střední podniky zavést inovace téměř okamžitě, a to z toho důvodu, že nepotřebují projít dlouhým procesem schvalování.[6]

Co se týká postavení vůči monopolním firmám a tendencím, je zřejmě protichůdné. Působí protikladně v důsledku toho, že jsou flexibilní a v podstatě se snadno dokážou přizpůsobovat proměnlivým potřebám spotřebitelů, čímž zabraňují monopolům v nejpříznivějším uplatnění se na regionálním trhu.

Dále napomáhá segment MSP ke zvyšování odpovědnosti ve všech rozhodnutích podnikatelů. Vlastníci podniku musí velmi pečlivě uvažovat o každém následujícím

[5] NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014. *Evropská komise* [online]. 2017 [cit. 2017-10-14]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&from=CS

[6] Malé a střední podniky – páteří ekonomiky. *Sofispol* [online]. 2018 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: http://sophispol.webnode.cz/male-a-stredni-podniky-pateri-ekonomiky/

kroku, a to z toho důvodu, že to ovlivní v plné míře chod podniku v nejbližší době. Proto může chyba podnikatele v hospodaření znamenat pro podnik dokonce i pád. Jinak řečeno, za neúspěšná rozhodnutí nesou podnikatelé veškeré ekonomické důsledky a nemohou se zbavit odpovědnosti.

Absolutní většina aktivit v segmentu MSP odráží tendence a směr rozvoje uvnitř státu. Je to tím, že vlastníky firem jsou především domácí subjekty. Veškeré efekty z inovací a ekonomických rozhodnutí připadají na související region, popř. stát. Malé a střední podniky vytvářejí příznivé podmínky pro oživení a rozvoj svého regionu, protože mu poskytují ekonomický přínos. Podnikatelé také zaměstnávají zpravidla lidi bydlící v nejbližším okolí, čímž poskytují regionu zaměstnanost. Neméně důležitá je skutečnost, že malí a střední podnikatelé se zúčastňují různých charitativních akcí. Jinak řečeno, segment MSP je reprezentantem zejména místního kapitálu.

Dalším přínosem malých a středních podniků je skutečnost, že tvoří neoddělitelnou součást ekonomiky. Segment malých a středních podniků hraje důležitou roli v ekonomice každé země, jelikož přispívá k řešení problémů v ekonomice, vytváří konkurenci, zajišťuje růst exportního potenciálu a naplnění trhu různorodými druhy spotřebitelského zboží a služeb.[7]

Těsnější spolupráce pracovníků s vedením v malém či středním podniku pomáhá lépe poznat osobní problémy zaměstnanců, a tím přinést větší důvěru a přátelštější atmosféru. Pracovníci v takových podnicích považují svou roli za důležitou, protože nejsou anonymní a mohou využít potenciál svých nápadů. Můžou dokonce ovlivnit i chod podniku. Atmosféra uvnitř malých skupin přitahuje zaměstnance a ochotněji za ni vyměňují vysokou mzdu.[8]

I když se segment MSP snadno adaptuje a zavádí velký počet inovací, není obvykle schopen zavést inovace vyšších řádů, ani nedokáže plně sledovat a používat znalosti,

[7] VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. vyd. Praha: Grada, 2012, s. 20-21. ISBN 978-80-247-4520-6.
[8] Malé a střední podniky. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2017 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A9_a_st%C5%99edn%C3%AD_podniky

které má k dispozici.[9] Řídicí pracovníci musí splňovat více úkolů týkajících se správy, neboť často nemohou zaměstnávat v této oblasti odborníky.

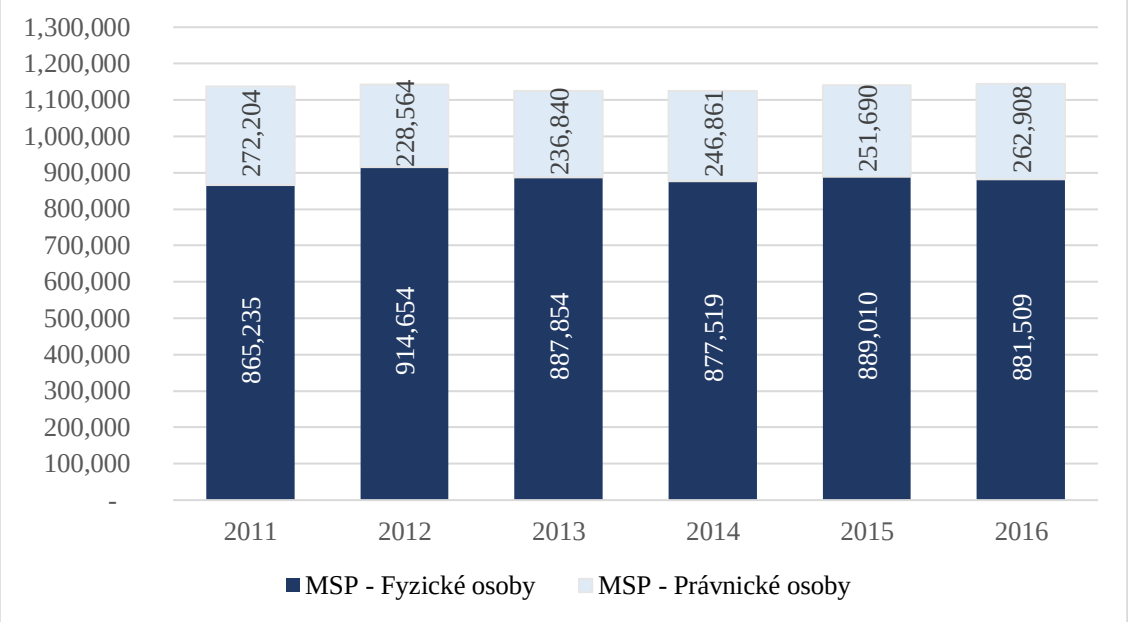
Dalším významným omezením je pro segment MSP také nedostatek kapitálového vybavení, což neumožňuje podnikům zúčastnit se projektů s velkou investiční náročností a dostatečně se rozvíjet. Možnost financování je pro malé a střední podniky velmi omezená, jelikož hlavním zdrojem financování jsou bankovní úvěry, které však podniky dostávají za splnění náročnějších podmínek a vyšší úrokové sazby. Získání zdrojů prostřednictvím úvěrů je pro segment MSP značně rizikovější, což může ohrozit existenci podniku v budoucnu.[10]

1.3 Statistika vývoje segmentu MSP v ČR

Jak již bylo naznačeno v subkapitole o přínosech malých a středních podniků, nelze si představit ekonomiku jakékoliv země bez existence tohoto segmentu. Česká republika samozřejmě není výjimkou, jelikož je segment MSP v České republice z celkového počtu podniků nejpočetnější. Podle Českého statistického úřadu vykonávalo v roce 2016 svou činnost celkem 1 146 274 podnikatelských subjektů. Z toho patřilo k segmentu MSP 1 144 417 podniků, což tvoří 99,84 % z jejich celkového počtu. Z toho bylo 262 908 právnických osob a 881 509 fyzických osob podnikatelů. Ve srovnání s rokem 2015 došlo k nárůstu v segmentu MSP o 3 717 podnikatelských subjektů.[11]

[9] VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy.* 3. vyd. Praha: Grada, 2012, s. 23. ISBN 978-80-247-4520-6.
[10] Malé a střední podniky – páteří ekonomiky. *Sofispol* [online]. 2018 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: http://sophispol.webnode.cz/male-a-stredni-podniky-pateri-ekonomiky/
[11] *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2016--232792/

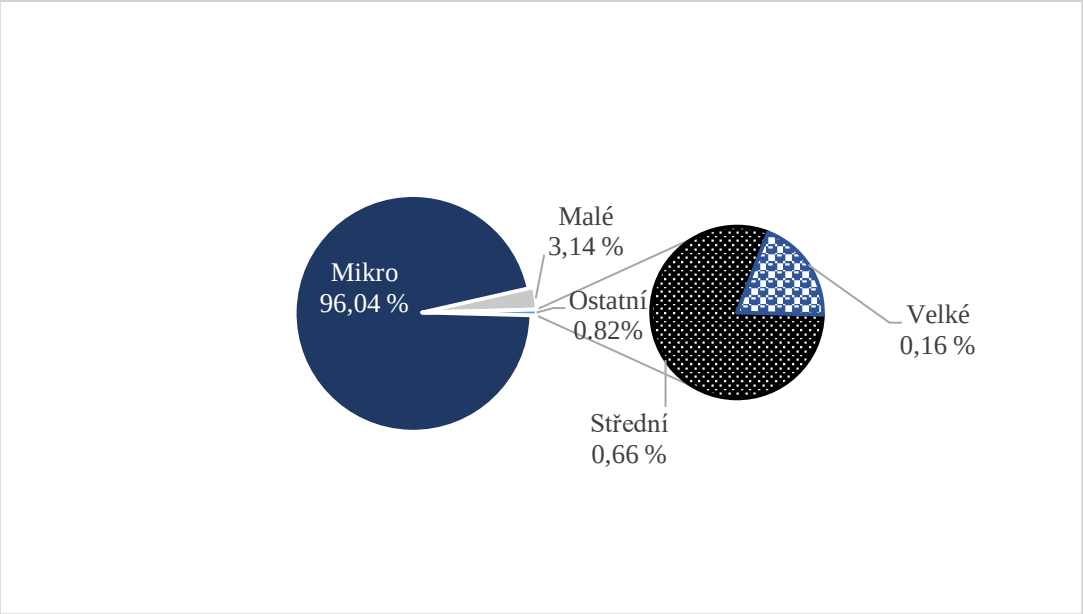
Graf 1 - Vývoj podnikatelských subjektů v ČR v letech 2011–2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Zprávy o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016

V roce 2016 se segment MSP skládal z mikro, malých a středních podniků, a to v následujícím poměru: 96,04 % připadalo na mikropodniky, 3,14 % na malé podniky, 0,66 % na střední a 0,16 % na velké podniky.[12]

Graf 2 - Poměr podniků podle velikosti v ČR v roce 2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat SME Performance Review

[12] SME Performance Review. *EU* [online]. 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review-2016#t_0_0

Segment MSP je pro Českou republiku velmi významný rovněž z hlediska zaměstnávání lidí. Je hlavním zaměstnavatelem ve státě, jelikož se v roce 2016 podílel na celkové zaměstnanosti až v poměru 58,4 % (v roce 2015 59,7 %).[13] Co se týká rozdělení segmentu MSP podle počtu zaměstnávaných lidí, je na prvním místě jednoznačně skupina mikropodniků, která v roce 2016 zaměstnávala 46,84 % pracovníků tohoto segmentu. Dále následuje skupina středních podniků, která se v segmentu MSP podílela na zaměstnávání v poměru 27,38 %. Na posledním místě je skupina malých podniků s poměrem 25,78 % pracovníků. Zajímavou skutečností je také zvyšující se podíl mikropodniků na zaměstnávání lidí, a to ve většině základních sektorů ekonomiky České republiky od roku 2008. Poměr malých a středních podniků v této oblasti mírně klesl, a to v průměru o 2,3procentní body pro každou skupinu.[14] Důvodem může být například větší ochota mikropodniků zaměstnávat mladší a starší pracovníky a lidi na částečný pracovní úvazek.[15] Je důležitým faktorem také to, že si pracovníci v mikropodnicích vytvářejí osobnější vztahy na pracovišti, organizační struktura je přizpůsobivá a je zachována rodinná atmosféra.[16] Následující graf názorně ukazuje výše uvedené trendy:

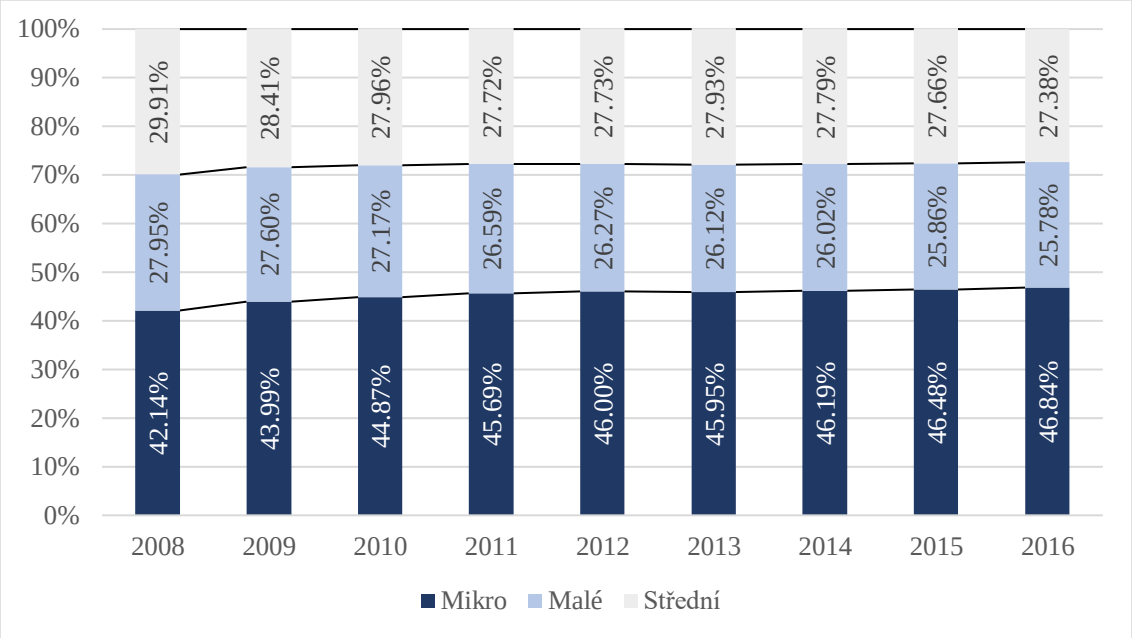
[13] *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2016--232792/

[14] SME Performance Review. *EU* [online]. 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review-2016#t_0_0

[15] Flexibilita práce v malých a středních podnicích. *Bozpinfo.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/josra/flexibilita-prace-v-malych-strednich-podnicich

[16] KIL. Velké firmy lákají na vysoký plat a benefity, malé spíše na mezilidské vztahy. *Novinky.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/kariera/382864-velke-firmy-lakaji-na-vysoky-plat-a-benefity-male-spise-na-mezilidske-vztahy.html

Graf 3 - Struktura segmentu MSP podle počtu pracovníků (nezávisle na sektoru ekonomiky)

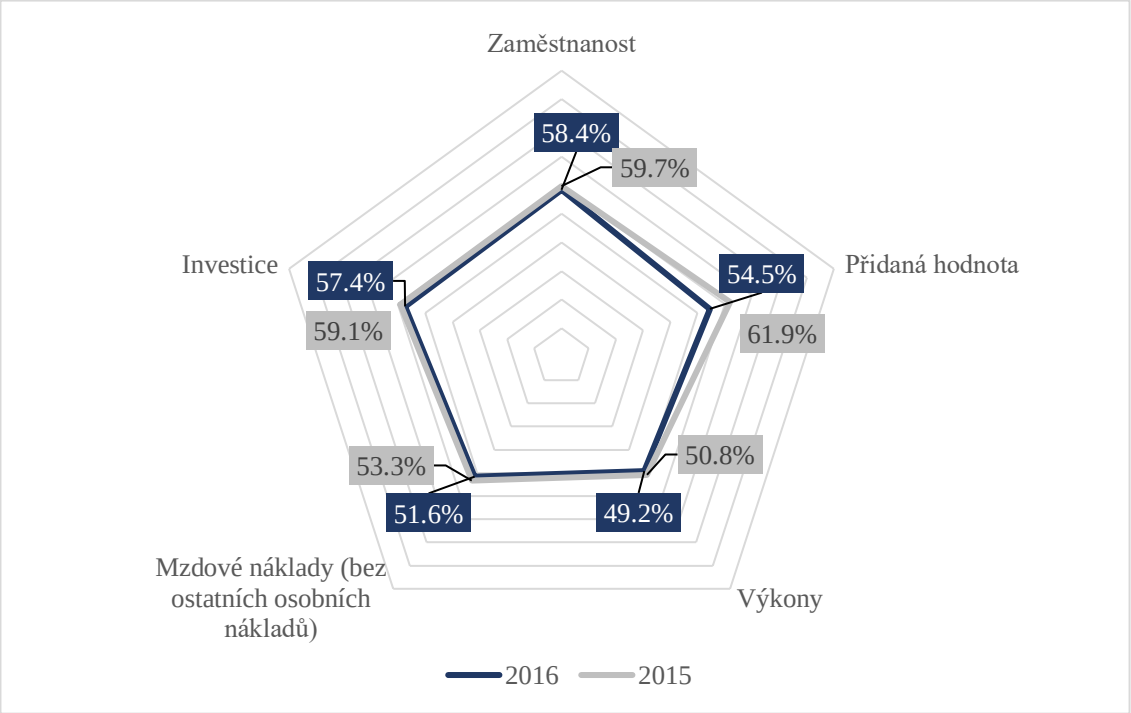

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat SME Performance Review

Nelze opomenout přínos a značný podíl segmentu MSP i na tvorbě dalších ekonomických ukazatelů. Například v roce 2016 dosáhl podíl segmentu MSP na celkových výkonech podnikatelských subjektů 49,2 %, což je o 1,6 % méně než v roce 2015. Dále vytvořil v roce 2016 segment MSP 54,5 % celkové přidané hodnoty (o 7,4 % méně oproti roku 2015), podílel se na mzdových nákladech podnikatelských subjektů ve výši 51,6 % (mírný pokles o 1,7 % ve srovnání s rokem 2015) a dosáhl podílu na celkových investicích v podnikatelské sféře ve výši 57,4 % (oproti 59,4 % v roce 2016).[17]

[17] *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-strediho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2016--232792/

Graf 4 - Podíl segmentu MSP na celkových ekonomických ukazatelích v letech 2015–2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Zprávy o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016

2 Vymezení zdrojů financování malých a středních podniků

2.1 Podnikové finance a finanční řízení

I když je pojem *financování* každodenně používaný a zdálo by se, že nepotřebuje specifické vysvětlení, může se jeho výklad lišit podle různých konkrétních zdrojů. Jednotlivé výklady nicméně spojuje společná zásada, která spočívá v tom, že *financování* každé podnikatelské činnosti je ve své podstatě získávání finančních prostředků na jedné straně a jejich použití na straně druhé.[18]

Rovněž se dá odlišně chápat pojem *podnikové finance* neboli *finance podniku*. Nejčastěji se však lze setkat s chápáním *financí podniku* jako se zdroji podporování obchodních aktivit, a to zpravidla pomocí tří zdrojů – peněžních prostředků, kapitálu a ostatních finančních zdrojů.

Peněžní prostředky představují takovou část majetku podnikatelského subjektu, která odpovídá především za schopnost uhrazení závazků v kratším časovém horizontu. Jde zejména o vklady na běžných účtech v bankách, hotovost v pokladně a jejich různé ekvivalenty. Peněžní prostředky a jejich ekvivalenty představují nejlikvidnější část majetku podniku, která může být okamžitě použita, a to buď na uhrazení závazků, nebo na přeměnu na dlouhodobější a méně likvidní majetek. Řízení peněžních prostředků je podstatnou částí řízení činnosti podniku. Jeho cílem není maximalizace peněžních prostředků, ale zjištění a dodržení jejich optimálního stavu. Příliš vysoký stav peněžních prostředků nepřinese pro podnik žádný prospěch, jelikož mají peníze zpravidla nulovou odměnu za jejich držbu. Také se časem znehodnocují s růstem inflace. Z tohoto důvodu musí být určitá část peněžních prostředků transformována do nástrojů umožňujících jejich zhodnocení v čase.

Kapitálem se rozumí především zdroje pro podporování dlouhodobých obchodních aktivit. Je také možné, aby byly mezi kapitál řazeny veškeré zdroje peněžní a nepeněžní povahy, od kterých lze očekávat následné zhodnocení pomocí aktivit v podniku. Takové

[18] Financování a finanční řízení. *Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Liberec* [online]. 2018 [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=2306

vnímání kapitálu je v souladu s hlavním cílem podnikatelské činnosti – zvyšování tržní hodnoty podniku.[19] Tržní hodnotou se rozumí částka, kterou je oceněn podnik z pohledu potenciálních kupujících na trhu.[20]

Nejširšímu pojetí zdrojů financování odpovídají finanční zdroje, které se nečlení podle času na dlouhodobé a krátkodobé či podle účelu využití. Struktura a výše finančních zdrojů nejvíce odpovídající potřebám podniku splňuje další významný cíl podnikání, což je zajištění finanční rovnováhy v dlouhodobém horizontu a snížení podnikatelského rizika.[21]

Pod pojmem *finanční řízení* podniku chápeme veškeré činnosti související se získáváním a použitím zdrojů financování obchodních aktivit. Podstatou finančního řízení je snaha najít pro podnik nejoptimálnější zdroje financování. Nezbytnou složkou finančního řízení je také rozhodování o nejvhodnějším investování získaného kapitálu do různých podob majetku. Pokud dosahuje podnik v účetním období zisku, musí také rozhodnout o jeho správném rozdělení. Finanční řízení se zabývá rovněž dodržením finanční stability během celé doby existence podniku.[22] Výše uvedené úkoly musí být splněny takovým způsobem, který umožní naplnit krátkodobé a dlouhodobé cíle podniku. Dále je nutno brát v úvahu veškerá omezení týkající se podnikatelského subjektu.

Na finanční řízení mají vliv rovněž faktory času a životního cyklu podniku. Faktor času je spojen jak s opožděným účinkem ekonomických rozhodnutí v podniku, tak i s rozdílnou reálnou hodnotou nominálně stejných částek peněžních prostředků v čase. Finanční řízení se musí přizpůsobovat každé fázi životního cyklu, ve které se podnik nachází. Musí plnit určité úkoly charakteristické pro danou fázi, a to z toho důvodu, že každá fáze ovlivňuje peněžní toky odlišně. Tak se například bude lišit struktura a výše peněžních toků ve fázi založení a rozvoje podniku a ve fázi expanze.[23]

---

[19] KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku.* 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 11-15. ISBN 978-80-7380-315-5.
[20] Tržní hodnota firmy. *Management mania* [online]. 2017 [cit. 2017-12-25]. Dostupné z: https://managementmania.com/cs/trzni-hodnota-firmy
[21] KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku.* 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 11-15. ISBN 978-80-7380-315-5.
[22] Podniková ekonomika 2. Finanční řízení podniku, vymezení obsahu. *Miraslebl* [online]. 2017 [cit. 2017-12-25]. Dostupné z: http://www.miras.cz/seminarky/podnikova-ekonomika-02.php
[23] ČIŽINSKÁ, R.; MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy.* Praha: Grada, 2010, s. 11-12. ISBN 978-80-247-3158-2.

2.2 Zdroje pro financování podniku

Velké podniky mohou z důvodu svého postavení na trhu velice snadno přilákat další zdroje financování. Pro malé a střední podniky není otázka hledání a získávání zdrojů financování tak jednoduchá. K řešení otázky financování u nich dochází jak v období vzniku, tak i v procesu současné činnosti. Neschopnost najít kapitál je jedním z nejčastějších problémů v malých podnicích a může vést i k zániku firmy. Z tohoto důvodu musí malé a střední podniky nepřetržitě a pečlivě uvažovat o jednotlivých způsobech financování, které mají potenciálně k dispozici.

V průběhu fáze založení podniku závisí výběr vhodných zdrojů a jejich struktury na několika faktorech. Různé požadavky na kapitál mají firmy v závislosti na své specializaci. Liší se například struktura a výše kapitálu u výrobní firmy a firmy poskytující služby. Umístění podniku rovněž stanovuje požadavek na kapitál. Liší se kupní ceny nemovitostí, pozemků a ceny pronájmu nebytových jednotek v hlavním městě a v menších městech se slabší spotřebitelskou poptávkou. Podniky si stanovují odlišné cíle, což také působí různě na nároky na kapitál. Vyšší nároky mají firmy, které se snaží intenzivně rozvíjet. Naopak podniky, jejichž prioritou není další rozvoj, nepožadují tolik kapitálu.[24]

V každém případě se vyskytují čtyři základní pravidla financování, která musí být respektována všemi podniky. Podle prvního pravidla musí být veškerá dlouhodobá aktiva financována dlouhodobými zdroji. Při porušení tohoto pravidla se může podnik dostat do dvou extrémů. Buď budou dlouhodobé investice kryty krátkodobými zdroji, nebo bude podnik krýt krátkodobé výdaje dlouhodobými zdroji. Žádný z extrémů není pro činnost podniku prospěšný. Druhé pravidlo říká, že výše vlastního kapitálu musí být alespoň odpovídající výši kapitálu cizího. Pokud si podnik nepůjčuje cizí dlouhodobé zdroje, musí se pak na něj vztahovat třetí pravidlo, které předepisuje mít vlastní kapitál maximálně ve výši stálých aktiv. Toto pravidlo pomáhá částečně zamezit situaci, kdy podnik kryje krátkodobá aktiva dlouhodobým majetkem. Poslední zásada financování doporučuje, aby rychlost růstu investic nepřekonala rychlost růstu tržeb. Pokud bude tato zásada dodržována, zvýší se stabilita podniku, jelikož neúspěšné investice zpomalí nárůst následujících investic. Tím dojde k nápravě vzniklé škody a podnik se vyhne

[24] SRPOVÁ, J.; ŘEHOŘ, V. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010, s. 333-334. ISBN 978-80-247-3339-5.

vzniku nových škod.[25] Dále je potřeba určit způsob nahlížení do zdrojů financování. Z hlediska místa získávání rozdělujeme zdroje v podniku na interní a externí.[26]

2.2.1 Interní zdroje

Interní zdroje představují takovou část zdrojů podniku, která se generuje jeho činností. I když je tato množina kvantitativně velice omezená, má klíčový význam pro realizaci dalších podnikatelských intencí. Financování z interních zdrojů neboli samofinancování je nepochybně nákladnější než financování z externích zdrojů. Na druhou stranu nejsou interní zdroje na rozdíl od externích zdrojů návratné. To přináší výhodu, která spočívá zejména ve vyhýbání se riziku nevracení vypůjčených zdrojů.[27] Mezi nejvýznamnější interní zdroje financování řadíme odpisy a nerozdělený zisk.

Pomocí realizace vyrobené produkce, provedení prací a poskytnutí služeb akumuluje podnik tržby z prodeje. Výtěžek z prodeje je hlavním zdrojem úhrady nákladů spojených s činností podniku. Podnik uhradí z výnosů nejen náklady na suroviny, materiál, palivo, energii, práci a pro něj poskytované služby, ale i všechny náklady nepeněžní povahy. Po uhrazení veškerých nákladů (včetně daně z příjmu), výplatě dividend a podílů na zisku zůstává v podniku část výnosů, která se označuje jako **nerozdělený zisk po zdanění**. Ten představuje víceúčelový zdroj financování potřeb podniku, ale jeho využití směřuje hlavně k akumulaci a spotřebě. Poměr rozdělení zisku na akumulaci a spotřebu určuje perspektivy dalšího rozvoje podniku.

Obecně je zisk ekonomickým ukazatelem, který charakterizuje finanční výsledky podnikatelské činnosti. Dále plní stimulační funkci, která se vyjadřuje v podobě dividend a prémií pro vlastníky a zaměstnance firmy. Financováním pomocí zisku se podnik vyhýbá vzniku nových věřitelů a nákladů na emisi. Také lze s pomocí samofinancování jít do financování značně rizikovějších investic, na které by bylo náročné opatřit si externí zdroje.

Je nezbytné nepřetržitě sledovat a analyzovat zisk. Pro tyto účely lze vymezit čtyři základní faktory, které ho ovlivňují. Prvním faktorem je výše prodané produkce. Její

[25] Čtyři pravidla, která ochrání vaše finance. *BusinessVize.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-21]. Dostupné z: http://www.businessvize.cz/financni-rizeni/ctyri-pravidla-ktera-ochrani-vase-finance
[26] Druhy financování. *OALIB.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=2437
[27] KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 214. ISBN 978-80-7380-315-5.

růst následně vyvolá zvýšení zisku. Dále působí na zisk úměrně struktura prodané produkce tím, že podnik může vydělat více nebo méně v závislosti na ziskovosti prodaných výrobků. Třetím faktorem je samozřejmě cena prodaných výrobků, která působí na zisk přímo úměrně za předpokladu elastické poptávky na trhu nebo monopolního postavení firmy. Posledním faktorem jsou náklady na prodanou jednotku, které mají nepřímý vliv na zisk.[28]

Odpisy představují největší interní zdroj financování podniku, proto hrají nejdůležitější roli ve financování. Plní značnou finanční funkci, jelikož nejsou peněžními výdaji. To umožní použít takto „vytvořené" peněžní prostředky například na obnovu majetku nebo na jeho rozšíření.

Dále představují odpisy mnohem stabilnější zdroj financování než zisk. Je to tak z několika důvodů. V první řadě nemá na odpisy vliv tolik faktorů jako na zisk. Odpisy ovlivňují především následující faktory – výše dlouhodobého majetku, odepisovatelná cena, metoda a doba odepisování. Za druhé nezávisí odpisy na efektivitě ekonomické činnosti podniku za předpokladu, že výše tržeb bude alespoň odpovídající výši nákladů. Stejně jako zisk představují odpisy zdroj financování potřeb podniku, který lze použít na různorodé účely.[29]

2.2.2 Externí zdroje

Jak již bylo naznačeno v předchozí subkapitole, představují externí zdroje zpravidla levnější financování podniku a zároveň jsou dostupnější než interní zdroje. Pokud podnik uvažuje o využití externích zdrojů, má na výběr jejich různorodou nabídku. Pestrost externích zdrojů financování těsně souvisí s vývojem instrumentů na finančních trzích. Takovou různorodost lze vysvětlit například z pohledu komerčních bank, které konkurují mezi sebou. Banky musí dělat vše pro to, aby dosahovaly co nejvyšších zisků prostřednictvím získání nových zákazníků a udržení stálých. Z tohoto důvodu musí klientům nabízet nové produkty a zlepšovat kvalitu již existujících produktů.

[28] MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009, s. 416-423. ISBN 978-80-86929-49-1.
[29] Tamtéž, s. 402-406.

Externí zdroje financování mají za úlohu financovat především potřeby podniku dlouhodobějšího charakteru neboli investice. Přispívají k nárůstu kapitálu a rozšiřují kapitál podniku.[30]

Podnik si však musí být vědom i některých omezení, která se týkají aktivního využití externích zdrojů. Jejich zapojení vyvolá logicky nárůst množství věřitelů, čímž se může zvýšit tlak na rozhodování podniku v jejich prospěch. Následně rostou nejen emisní náklady, ale také úrokové náklady na kapitál poskytnutý podniku. Rostou i požadavky na udržení určité výše likvidity umožňující bezproblémové uhrazení závazků vůči věřitelům. Z tohoto důvodu je pro podnik nezbytné souhrnně vyhodnocovat veškeré následky z použití určitého externího zdroje financování.[31]

Jelikož jsou externí zdroje financování rozmanité, můžeme je členit dále na externí cizí zdroje a externí vlastní zdroje. Tento text se však nebude zabývat financováním externími vlastními zdroji v podobě emise akcií, protože tento způsob financování není pro segment malých a středních podniků významný.

Obchodní úvěr vzniká na základě obchodních vztahů mezi odběratelem a dodavatelem. Ve své podstatě představuje nesoulad v čase mezi vznikem závazku vůči dodavateli a jeho uhrazením. Umožňuje odběrateli realizovat nákup, i když nemá v daný okamžik dostačující výši likvidních peněžních prostředků. Samozřejmě se přitom dodavatel vystavuje riziku nezaplacení, proto navýší cenu dodávky o určitou částku. Obchodní úvěry představují zpravidla zdroj financování krátkodobějšího charakteru.[32]

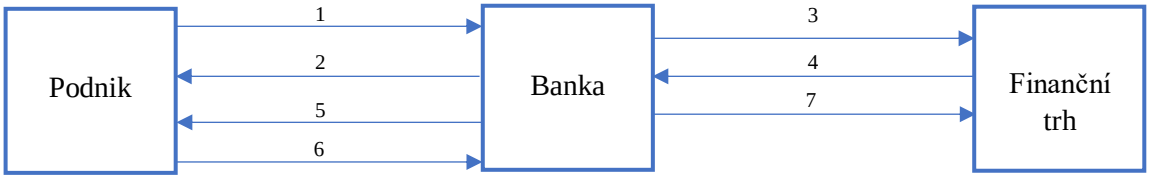
Bankovní úvěry hrají nejvýznamnější roli ve financování českých podniků externími cizími zdroji. Převažují úvěry se splatností 1–4 roky (střednědobé) a se splatností 4–6 let (dlouhodobé). Z důvodu vysoké rizikovosti těchto úvěrů požaduje banka splnění striktních podmínek. Ze stejného důvodu se liší i úrokové sazby ve srovnání s krátkodobými úvěry.

Jedním z potenciálně výhodnějších druhů úvěrů je pro podnik **úvěr hypoteční**. Jeho výhoda spočívá v tom, že stát za určitých okolností buď dotuje určitou výši úroků

[30] KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 218. ISBN 978-80-7380-315-5.
[31] MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009, s. 423-424. ISBN 978-80-86929-49-1.
[32] SRPOVÁ, J.; ŘEHOŘ, V. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010, s. 331. ISBN 978-80-247-3339-5.

z hypotečního úvěru, nebo dovoluje podniku uspořit na daních z příjmů s pomocí snížení základu daně. Vyznačuje se však i svou složitostí. Podnik je při využití tohoto úvěru nucen zastavit nemovitost, kterou vlastní, což znamená neodvratnost prokázání práva vlastnictví nemovité věci, správné ocenění nemovitosti a provedení její zástavy. Dalším typickým znakem hypotečních úvěrů je jejich refinancování pomocí hypotečních zástavních listů, které můžou být emitovány výhradně bankami. Následující schéma znázorní výše naznačený vztah:[33]

Schéma 1 – Průběh poskytnutí hypotečního úvěru.

1. podnik žádá banku o hypotéku,
2. banka uzavírá s podnikem smlouvu o hypotéce,
3. banka emituje hypoteční zástavní listy,
4. banka získává prostředky na poskytnutí úvěru,
5. banka poskytuje hypotéku podniku,
6. podnik splácí bance hypotéku a úroky,
7. banka splácí hypotéku a úroky vlastníkům zástavních listů.

Zdroj: vlastní zpracování na základě: Externí finanční zdroje.[34]

Dalším významným druhem úvěrů je **investiční úvěr**, který banka poskytuje podnikům výhradně za účelem obnovy nebo rozšíření dlouhodobého majetku. Jednou z hlavních podmínek poskytnutí tohoto úvěru je doložení podrobně rozepsaného investičního plánu včetně vyhodnocení schopnosti podniku úvěr splácet.

Nelze také opomenout i krátkodobější úvěry, jimiž jsou například **kontokorentní** a **provozní úvěr**. V případě kontokorentního úvěru se sjednává k běžnému účtu úvěrový limit, do kterého podnik může čerpat peněžní prostředky při nedostatku vlastních. Slouží k zajištění peněžních prostředků při jejich nedostatku v daný okamžik.

[33] Externí finanční zdroje. *Mendel university in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=54271
[34] Tamtéž.

Banka nezjišťuje účel použití kontokorentu. Dále se vyznačuje úročením již od prvního dne použití a vysokými úroky až 20 % p.a. Co se týče provozního úvěru, ten se zpravidla využívá pro financování pohledávek z obchodního styku se splatností do 1 roku a pro financování zásob. Někdy lze sjednat provozní úvěr v podobě kontokorentu k běžnému účtu podniku.[35]

Pro podnik existuje také alternativní způsob externího financování, který lze považovat za substituci bankovního úvěru. Jedná se o **finanční leasing**, pomocí kterého kryjí podniky své dlouhodobé potřeby, a to především v podobě nemovitých věcí, vozidel a výrobních strojů. Leasing je v současnosti docela běžným způsobem financování. Specifickou vlastností finančního leasingu je to, že podnik platí majiteli věci nájemné za její užívání, takže ji do ukončení nájmu nevlastní. Nájem trvá po předem stanovenou dobu, přičemž placení stejných částek probíhá v pravidelných časových intervalech. Po skončení doby nájmu odkoupí nájemce dlouhodobé aktivum od vlastníka, a stane se tak jejím novým majitelem. Kromě finančního leasingu existuje dále také operativní leasing. Jejich zásadní rozdíl spočívá v tom, že při využití operativního leasingu zůstane najímaná věc ve vlastnictví majitele, nedojde totiž k odkoupení aktiva po skončení doby nájmu.[36]

V případě, že podnik nedokáže získat potřebné prostředky pomocí bankovního úvěru nebo jiného způsobu externího financování, může emitovat **dluhopisy**. Následný prodej dluhopisů na finančních trzích umožní opatřit nezbytné peněžní prostředky. Emitent se zavazuje plnit veškeré závazky, které jsou spojené s dluhopisy, tj. například platit majiteli úroky a na konci doby splatnosti i nominální částku. Tím se značně zvyšuje riziko neuhrazení závazků. Pro malé a střední podniky není tento způsob financování významný, je využíván zejména většími firmami.[37]

[35] Podnikatelské úvěry. *Podnikatel.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: https://www.podnikatel.cz/specialy/firemni-finance/podnikatelske-uvery/
[36] Leasing. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2018 [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Leasing
[37] Zdroje financování v podmínkách akciové společnosti. *MM spektrum* [online]. 2018 [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: https://www.mmspektrum.com/clanek/zdroje-financovani-v-podminkach-akciove-spolecnosti.html

3 Finanční plánování

3.1 Zásady a metody finančního plánování[38, 39]

Je nepochybné, že každý podnik si musí stanovovat konkrétní cíle, které by vedly k jeho rozkvětu a následnému zhodnocení na trhu. Z tohoto důvodu je pro podnik nezbytné využívat určitých nástrojů, které by měly k dosažení těchto cílů napomoci. Je důležité, aby příslušné nástroje mohly detailně zobrazit předpověď budoucího vývoje podniku, a tím i možné problémy, které by se mohly vyskytnout. Jedním z takových nástrojů je finanční plánování.

Jeho účel spočívá ve zpracování možných scénářů vývoje finančních hodnot podniku a stanovení nejvhodnější reakce na ně. Dále si finanční plánování klade za cíl podporovat splnění stanovených cílů podniku pomocí stanovené strategie a taktiky.

Aby byly hodnoty uvedené ve finančním plánu důvěryhodné, musí podnik dodržovat několik zásad provádění finančního plánování. Za prvé musí systematicky sledovat původní cíl, kterým je zvětšení hodnoty na trhu a s tím spojené další cíle, jako je například dosažení většího zisku a udržení likvidity. Dále by měl podnik zahrnovat do plánování veškeré faktory a aktivity. Třetí zásadou je přehlednost, která spočívá ve snadné orientaci v plánu při jeho sestavení a kontrole. Za čtvrté musí být plán sestavován pravidelně ve stejných časových obdobích. Za páté musí podnik upravovat a aktualizovat plánované hodnoty průběžně. Poslední zásada vychází ze dvou předchozích a spočívá v návaznosti finančních plánů, tedy aby nový plán překrýval alespoň z části časový horizont předchozího plánu.

Při provádění finančního plánování je velice důležité dodržování souladu v čase a prostoru. Co se týká *časového sladění*, musí podnik zkoordinovat krátkodobé a dlouhodobé finanční plánování. Tak přejímá krátkodobý plán určité informace o strategiích a klíčových cílech a zásadách z dlouhodobého plánu. Ale dlouhodobý plán vychází v podstatě ze známého krátkodobého plánu na nejbližší časové období. V případě *prostorového sladění*, musí podnik sladit své jednotlivé plány. Výrobní plán

[38] ŠIMAN, J.; PETERA, P. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 155-156. ISBN 978-80-7400-117-8.
[39] MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009, s. 501-505. ISBN 978-80-86929-49-1.

bude na jedné straně počátečním bodem pro sestavení plánů jednotlivých středisek a zásobovacího, investičního a personálního plánu na druhé straně. Prostorové sladění bude úspěšné jenom za předpokladu, že nadřízení pracovníci jednotlivých středisek budou mít motivaci připravovat materiály pro potřeby sestavení finančního plánu. V opačném případě bude proces plánování považován za zbytečnou byrokratickou záležitost.

Když chce plánovač přistoupit ke zpracování plánu, musí rozdělit svou činnost do několika postupných kroků. Nejprve musí být stanovena metoda, podle které se bude sestavovat finanční plán, časový horizont a délka plánovacího období. Následně musí plánovač shromáždit veškerá data z účetních výkazů, jiných plánů a prognóz makroekonomického vývoje. Dále se provádí vyšetření účetních výkazů podniku s cílem zjištění silných a slabých stránek činnosti firmy. Posledními dvěma kroky jsou logicky samotné sestavení a kontrola finančního plánu.

Co se týká metod, které byly popsány v minulém odstavci, lze současně rozpoznat *intuitivní, statistickou* a *kauzální metodu*. Při využití první metody se finanční plán sestavuje na základě subjektivního názoru plánovače na vztahy mezi finančními hodnotami. Tady se však vyskytuje riziko přehlédnutí významných vztahů a vazeb. Navíc může být plán nereálný, a to pokud plánovač odhaduje na nerealistickém základě. *Statistická* metoda je mnohem přesnější a spočívá ve statistickém odhadu budoucnosti, založeném na vývoji ukazatelů v minulosti neboli na časových řadách. Nevýhodou této metody je předpoklad, že vývoj budoucích ekonomických veličin se nebude lišit od jejich vývoje v minulosti. *Kauzální* metoda se považuje za nejvhodnější ze všech tří jmenovaných. Veličiny, ze kterých metoda vychází, se dají rozdělit do 4 skupin. První skupinou jsou vstupní veličiny, které vycházejí z informací o majetku společnosti a o jejím výsledku hospodaření, z jiných sestavených plánů podniku a z makroekonomických veličin. Do druhé skupiny patří požadované veličiny ukazatelů likvidity, obratovosti majetku a nákladovosti. Další skupinou jsou výstupní veličiny, které nepatří do dvou předchozích skupin a vypočítávají se přes dosažení určitých vstupních a žádoucích veličin do určitého vzorce. Poslední skupinou jsou kontrolní veličiny, které porovnávají například plánovaný výsledek hospodaření ve výsledovce a v plánované rozvaze.

3.2 Dlouhodobý a krátkodobý finanční plán

Finanční plán lze rozdělit z pohledu plánového časového horizontu na *dlouhodobý* a *krátkodobý*.

Dlouhodobý finanční plán se sestavuje zpravidla na období 3–5 let a je spojen se strategickými zaměřeními firmy. Konkrétní délka dlouhodobého finančního plánu souvisí těsně v každé firmě s délkou jejích dlouhodobých cílů. V tomto smyslu je dlouhodobý finanční plán prostředkem zajišťujícím dosažení těchto cílů. I když je dlouhodobý finanční plán sestavován na delší období, musí se každý rok měnit a přizpůsobovat vnitřním a vnějším okolnostem podnikání. Přitom není důležité, aby byly propočty dlouhodobého finančního plánu přesné až na korunu. Zásadní je to, aby byly okomentovány faktory, které zajišťují rentabilitu a ziskovost podnikání firmy v budoucnu.[40] Klíčovými výstupy dlouhodobého finančního plánu jsou: výkaz zisku a ztrát, rozvaha, přehled o cash flow, rozdělení výsledku hospodaření a propočet daně z příjmu.[41]

Co se týká *krátkodobého finančního plánu*, sestavuje se na kratší období do jednoho roku a představuje mnohem přesnější nástroj finančního řízení podniku. Krátkodobý finanční plán je ve své podstatě konkretizací dlouhodobého plánu. Z tohoto důvodu jsou tyto dva plány propojeny a přihlíží se ke krátkodobému finančnímu plánu jako k součásti dlouhodobého plánu. Hlavním úkolem a specifikem jeho sestavení je především zajištění platební schopnosti podniku, která představuje měřítko úspěšnosti podnikající firmy v tržní konkurenci. Dalším charakteristickým rysem je to, že nový krátkodobý finanční plán navazuje na plán běžného roku. Z tohoto důvodu se musí při sestavení krátkodobého plánu na budoucí období vycházet z kontroly splnění a zjištění odchylek od běžného plánu. Zajímavým specifickým rysem je také to, že čím je bližší prognózované období, tím bude menší riziko chyby prognózy. Krátkodobý finanční plán se sestavuje hlavně jako plán příjmů a výdajů podniku za plánované období a konečný stav peněžních prostředků na konci tohoto období. Dále se sestavuje plánovaná výsledovka a rozvaha. Všude je však výchozím bodem výše tržeb z prodeje, protože právě tržby jsou zdrojem kryjícím běžné potřeby firmy. Jejich plánovaná výše

[40] Dlouhodobý finanční plán. *Mendel University in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=93
[41] MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009, s. 505. ISBN 978-80-86929-49-1.

může ale být těžko předvídatelná, jelikož závisí na různých faktorech, jimiž jsou tržní poptávka, úvěrová politika podniku a také platební morálka partnerů.[42]

[42] Krátkodobý finanční plán. *Mendel University in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=94

4 Finanční analýza vybraného podniku

4.1 Společnost MARLENKA international s.r.o.

Pro účel vyhodnocení finanční situace byla vybrána známá společnost MARLENKA international s.r.o. (IČO 259 00 706). Jde o rodinnou firmu Gevorga Avetisjana, který založil společnost 28. ledna 2002 se základním kapitálem 40 200 000 Kč. V současnosti je Gevorg Avetisjan jediným společníkem podniku. Firma sídlí ve Frýdku-Místku a zabývá se výrobou populárních medových dortů a jiných specialit podle staroarménské receptury.[43] Každý rok se vyrábí více než 7 milionů dortů, které jsou navíc vyváženy do 42 států světa. Podle 6. ročníku soutěže Equa bank Rodinná firma roku, která je organizována Asociací malých a středních podniků, se v roce 2017 MARLENKA international s.r.o. umístila na třetím místě v kategorii středních podniků.[44]

Jedná se o velice prosperující podnik, který za poměrně krátkou dobu dokázal zaujmout jistou pozici na českém trhu a velice se zalíbil nejenom českým zákazníkům, ale i lidem z jiných zemí. Podle nařízení komise (EU) č. 651/2014 se tato společnost zařazuje mezi střední podniky, a to podle přepočteného počtu zaměstnanců, ročního obratu a bilanční sumy. Za sledované období 2013-2016 nepřekročil podnik žádné limity stanovené nařízením komise (EU).

4.2 Finanční analýza společnosti

Každý podnik by měl směřovat ke zlepšování svého finančního zdraví, které přímo závisí na tom, jak se podniku daří v jeho finančním řízení. Aby bylo možné číselně posuzovat a interpretovat úspěšnost finančního řízení, používá se finanční analýza. Tento pojem v sobě zahrnuje hlavně rozbor účetních výkazů podniku pomocí horizontální a vertikální analýzy a výpočet poměrových ukazatelů, následující vyhodnocení finanční stability a zdraví podniku pomocí bankrotních a bonitních modelů a předpověď vývoje v budoucnu. Její hlavní význam spočívá v tom, že rozšiřuje

[43] Výpis z obchodního rejstříku MARLENKA international s.r.o., C 25098 vedená u Krajského soudu v Ostravě. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. 2018 [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=685884&typ=PLATNY

[44] *TRADE NEWS* [online]. 2017, roč. VI, č. 5 [cit. 2018-03-02]. ISSN 1805-5397. Dostupné z: http://amsp.cz/wp-content/uploads/2017/11/Trade_News_2017_11.pdf

vypovídací schopnost rozvahy, výkazu zisku a ztrát a výkazu cash flow, umožňuje optimalizovat finanční řízení, a tím dosahovat stanovených cílů. Dále je finanční analýza dobrým nástrojem k odhalení jak negativních trendů ve vývoji společnosti a jejich nápravě, tak i pozitivních skutečností a jejich udržení.[45] Čím delší bude zkoumané období a čím více bude informací k dispozici, tím přesnější bude finanční analýza, a tím pádem lepší porozumění tomu, jak správně řídit podnik.

V rámci praktické části bude provedena finanční analýza společnosti MARLENKA international s.r.o. za období 2013–2016 s následným zhodnocením jejího finančního zdraví a možnými doporučeními pro finanční management podniku.

4.2.1 Analýza rozvahy

Analýza rozvahy se člení na *horizontální* a *vertikální*. *Horizontální* analýza umožňuje pozorovat vývoj jednotlivých položek rozvahy během sledovaného období a ohodnocovat jejich vliv na majetkovou a finanční situaci v podniku. Pomocí *vertikální* analýzy je možné sledovat podíl jednotlivých položek rozvahy na celkové výši aktiv/pasiv. To umožňuje srovnávat podnik s ostatními podniky stejného typu a s průměrnými ukazateli pro dané odvětví.

Tabulka 2 - Horizontální analýza aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – absolutní změny

Položka	**Absolutní změny (tis. Kč)**			
	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Aktiva celkem	99 112	74 519	52 706	108 935
Dlouhodobý majetek	16 641	147 643	-28 953	-3 051
Dlouhodobý hmotný majetek	16 778	147 686	-28 948	-3 300
Dlouhodobý nehmotný majetek	-137	-43	-5	249
Oběžná aktiva	83 431	-74 759	81 722	111 714
Zásoby	2 177	6 329	3 106	1 515
Krátkodobé pohledávky	1 716	-3 301	-8 147	-1 833
Krátkodobý finanční majetek	79 538	-77 787	86 763	112 032
Časové rozlišení	-960	1 635	-62	271

[45] ŠIMAN, J.; PETERA, P. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 135. ISBN 978-80-7400-117-8.

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

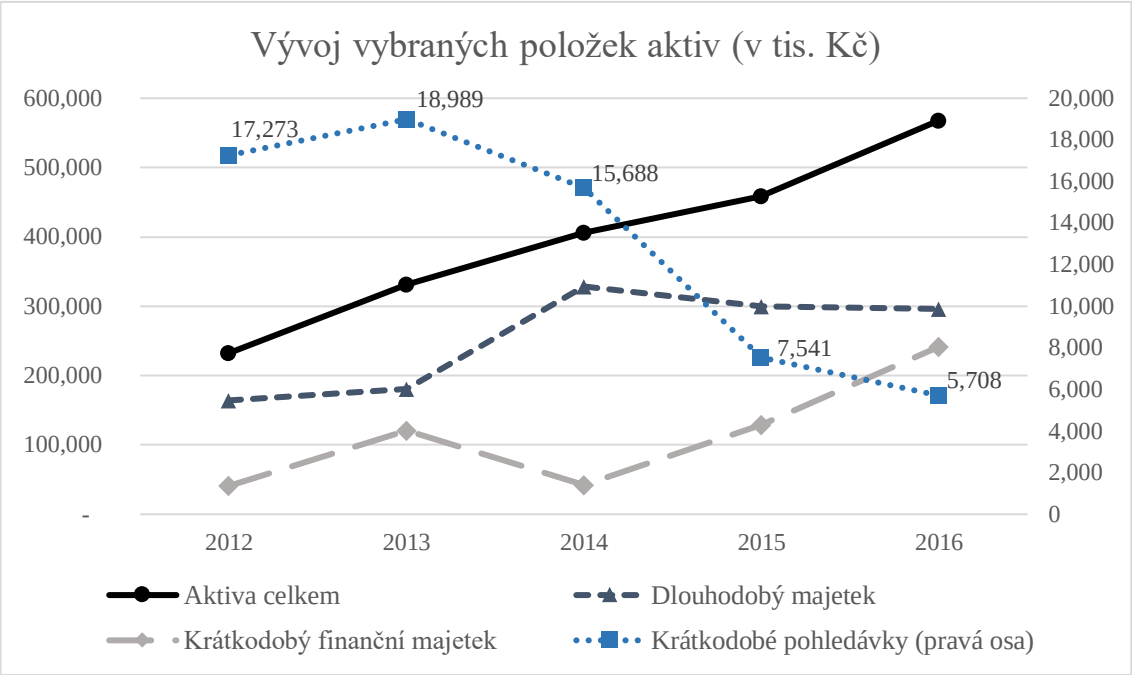
Tabulka 3 - Horizontální analýza aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – relativní změny

Položka	**Relativní změny (%)**			
	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Aktiva celkem	+43 %	+22 %	+13 %	+24 %
Dlouhodobý majetek	+10 %	+82 %	-9 %	-1 %
Dlouhodobý hmotný majetek	+10 %	+82 %	-9 %	-1 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	-59 %	-46 %	-10 %	+541 %
Oběžná aktiva	+126 %	-50 %	+109 %	+71 %
Zásoby	+28 %	+64 %	+19 %	+8 %
Krátkodobé pohledávky	+10 %	-17 %	-52 %	-24 %
Krátkodobý finanční majetek	+194 %	-65 %	+203 %	+87 %
Časové rozlišení	-41 %	+117 %	-2 %	+9 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Z *horizontální* analýzy aktiv společnosti je patrné, že celková bilanční suma rostla v letech 2013–2016. Každoroční nárůst měl klesající trend v letech 2013–2015 (43 % v roce 2013, 22 % v roce 2014, 13 % v roce 2015), ale v roce 2016 se trend změnil na rostoucí a dosáhl 24 %. Takový průběh vývoje se dá odůvodnit tím, že si společnost v průběhu roku 2014 pořídila dlouhodobý majetek a zároveň došlo k výraznému poklesu krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek. Dále poklesly během roku 2015 krátkodobé pohledávky o 52 % a stav dlouhodobého majetku se snížil o 9 %. U krátkodobého finančního majetku lze však pozorovat dramatický nárůst o 203 %. Stav dlouhodobého majetku se znovu snížil v roce 2016, ale už pouze o 1 %. Krátkodobé pohledávky poklesly o čtvrtinu, ale opětovný razantní nárůst krátkodobého finančního majetku kompenzoval tyto poklesy a změnil trend na rostoucí ve výši 24 %. Následující graf znázorní výše popsané vztahy a hodnoty:

Graf 5 - Horizontální analýza vybraných položek aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o.

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Zajímavou položkou jsou zde i oběžná aktiva. Tak například zásoby ve sledovaném období jenom narůstaly. Bylo to zjevně zapříčiněno tím, že rostla neustále hodnota materiálu, hotových výrobků a zboží na skladě. Tato skutečnost může mít pravděpodobně negativní dopad na vývoj výše zisku společnosti, protože nárůst hotových výrobků na skladě může být spojen s poklesem tržeb z prodeje.

Další zajímavou skutečností je to, že společnost nevykazuje žádné pohledávky po splatnosti 180 dnů za sledované období. U krátkodobých pohledávek převažují pohledávky z obchodních vztahů, což vypovídá o tom, že se podniku daří v získávání zákazníků. Vývoj pohledávek z obchodních vztahů byl v letech 2013–2016 následující: 18 225 tis. Kč v roce 2013, 11 133 tis. Kč v roce 2014, 4 122 tis. Kč v roce 2015 a 2 862 tis. Kč v roce 2016. Jejich každoroční výrazný pokles hovoří o tom, že podniku se daří rovněž v získávání peněžních prostředků ze vzniklých pohledávek z obchodních vztahů.

Teď bychom se měli zaměřit také na neméně důležitou horizontální analýzu pasiv společnosti.

Tabulka 4 - Horizontální analýza pasiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – absolutní změny

Položka	**Absolutní změny (tis. Kč)**			
	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Pasiva celkem	99 112	74 519	52 706	108 935
Vlastní kapitál	77 702	78 625	63 582	91 287
Výsledek hospodaření M. L.	37 939	83 435	72 740	61 235
Výsledek hospodaření B. O.	39 763	-4 810	-9 158	30 052
Cizí zdroje	21 408	-4 230	-10 949	17 526
Dlouhodobé závazky	-2 003	2 967	235	-1 339
Krátkodobé závazky	23 411	-7 197	-11 184	18 865
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
Časové rozlišení	2	124	73	122

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Tabulka 5 - Horizontální analýza pasiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – relativní změny

Položka	**Relativní změny (%)**			
	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Pasiva celkem	+43 %	+22 %	+13 %	+24 %
Vlastní kapitál	+35 %	+26 %	+17 %	+21 %
Výsledek hospodaření M. L.	+30 %	+50 %	+29 %	+19 %
Výsledek hospodaření B. O.	+91 %	-6 %	-12 %	+43 %
Cizí zdroje	+166 %	-12 %	-36 %	+92 %
Dlouhodobé závazky	-80 %	+586 %	+7 %	-36 %
Krátkodobé závazky	+225 %	-21 %	-42 %	+122 %
Bankovní úvěry a výpomoci	0 %	0 %	0 %	0 %
Časové rozlišení	+1 %	+66 %	+23 %	+32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Co se týká vlastních zdrojů společnosti, jejich stav během sledovaného období nepřetržitě narůstal. V období 2013–2015 byl každý následující absolutní přírůstek menší než v minulém roce. Situace se však změnila opět v roce 2016, kdy přírůstek činil 21 % oproti 17 % v roce 2015. Výsledek hospodaření minulých let a běžného období

byl kladný v každém roce sledovaného období. Avšak lze pozorovat pokles výsledku hospodaření běžného období o 6 % v roce 2014 a o 12 % v roce 2015.

Situace u cizích zdrojů není tak jednoznačná. V roce 2013 došlo proti roku 2012 k jejich razantnímu nárůstu, a to o 166 %. V letech 2014–2015 klesly cizí zdroje o 12 % a později o 36 %. V roce 2016 lze opakovaně pozorovat nárůst o 92 %. Takový průběh se dá vysvětlit pohybem krátkodobých závazků, které se staly v tomto smyslu určujícím faktorem. Mezi krátkodobými závazky se objevují závazky z obchodních vztahů.

Strana pasiv se také vyznačuje pozoruhodnou položkou, kterou jsou bankovní úvěry a výpomoci. Společnost nebyla během celého sledovaného období financována pomocí úvěrových institucí. Je patrné, že samofinancování ze zisku a odpisů je hlavním způsobem financování společnosti.

Nyní přejdeme k *vertikální* analýze jednotlivých položek rozvahy společnosti.

Tabulka 6 - Vertikální analýza rozvahy společnosti MARLENKA international s.r.o.

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Aktiva celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Dlouhodobý majetek	54,53 %	80,87 %	65,28 %	52,22 %
Dlouhodobý hmotný majetek	54,50 %	80, 86 %	65,27 %	52,16 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,03 %	0,01 %	0,01 %	0,05 %
Oběžná aktiva	45,05 %	18,38 %	34,08 %	47,21 %
Zásoby	3,00 %	4,01 %	4,22 %	3,68 %
Krátkodobé pohledávky	5,73 %	3,86 %	1,64 %	1,01 %
Krátkodobý finanční majetek	36,33 %	10,51 %	28,21 %	42,53 %
Časové rozlišení	0,42 %	0,75 %	0,65 %	0,57 %
Pasiva celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní kapitál	89,59 %	92,51 %	95,74 %	93,45 %
Výsledek hospodaření M. L.	50,17 %	61,51 %	70,29 %	67,59 %
Výsledek hospodaření B. O.	25,16 %	19,36 %	15,14 %	17,53 %
Cizí zdroje	10,35 %	7,41 %	4,17 %	6,46 %
Dlouhodobé závazky	0,15 %	0,86 %	0,81 %	0,42 %
Krátkodobé závazky	10,20 %	6,55 %	3,36 %	6,04 %
Bankovní úvěry a výpomoci	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Časové rozlišení	0,06 %	0,08 %	0,08 %	0,09 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Dlouhodobý hmotný majetek představuje pro společnost nejvýznamnější položku aktiv. Jak již bylo naznačeno, její výše se měnila ve sledovaném období z důvodu nákupu či prodeje dlouhodobých aktiv. Avšak v žádném roce nepoklesla pod 50 %. Další

významnou položkou jsou oběžná aktiva, hlavně krátkodobý finanční majetek. Jeho podíl na celkových aktivech dosáhl 36 % v roce 2013, pak se podíl snížil v roce 2014 na 10,5 %. Následně podíl narůstal během let 2015–2016 až na 42,5 % v roce 2016. Lze tedy říci, že struktura rozložení aktiv společnosti jednoznačně odpovídá struktuře typické pro výrobní podnik.

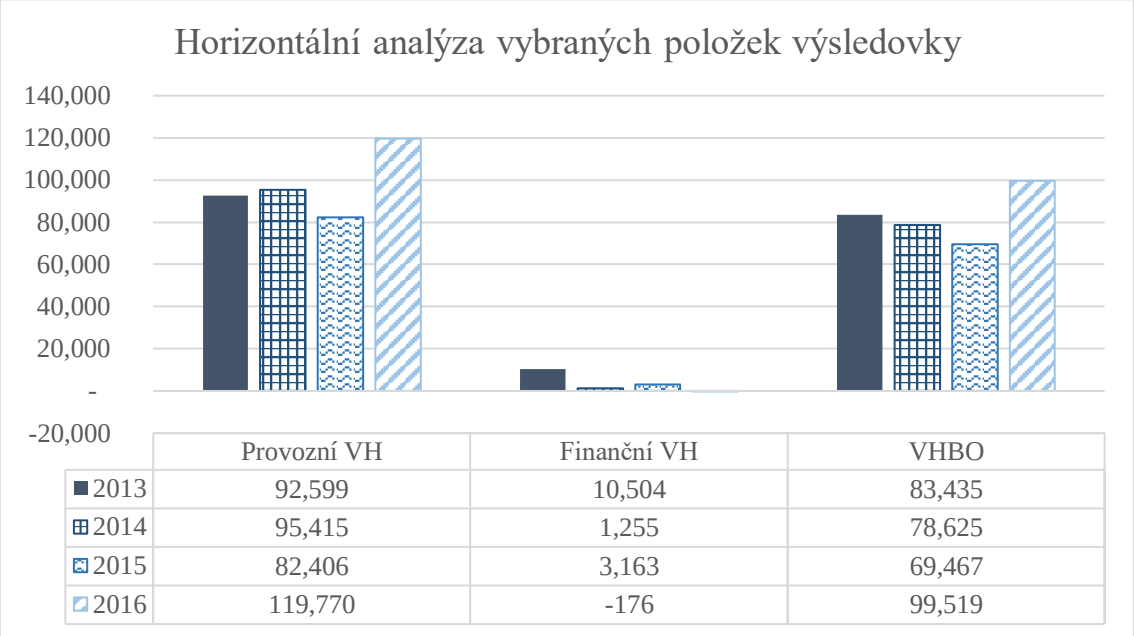
Z pohledu vertikálního rozložení pasiv lze rovněž konstatovat, že situace celkem odpovídá výrobnímu podniku. Absolutně převažující je podíl vlastního kapitálu, který neklesl pod 89 % v žádném roce sledovaného období. Podíl cizích zdrojů se neustále v každém roce snižoval, a to z 10,35 % v roce 2013 až na 6,46 % v roce 2016. Tuto skutečnost lze považovat za pozitivní z důvodu snížení zadluženosti společnosti.

Celkově lze z hlediska rozložení aktiv a pasiv říci, že se společnost nachází v docela dobré kondici. Firma měla kladný výsledek hospodaření v každém roce sledovaného období, podíl vlastních zdrojů společnosti byl vždy naprosto převažující. U cizích zdrojů se nevykazovaly položky vůči úvěrovým institucím, ale byly tam většinově závazky z obchodních vztahů. Společnost by však měla dávat pozor na dlouhodobé závazky vzrostlé v roce 2014 a 2015. Pozitivní stránkou je ale to, že společnost nevykazuje závazky po splatnosti 180 dnů a více. Také si myslím, že by větší pozornost firmy měl připoutat stav krátkodobého finančního majetku. Je na jednu stranu dobře, že má firma k dispozici dostatečnou výši peněžních prostředků na uhrazení svých závazků, avšak na druhou stranu příliš velký stav peněžních prostředků bezpochyby brzdí rozvoj firmy, protože se nevyužívají peníze na investice a na rozšíření majetku.

4.2.2 Analýza výsledovky

Výkaz zisku a ztrát neboli výsledovka poskytuje významné informace, které umožňují analyzovat a vyhodnocovat ziskovost firmy. Jedná se o výnosy, náklady a z toho vyplývající výsledek hospodaření za dané období. *Vertikální* analýza výsledovky není pro účely práce potřebná, poněvadž se spíše využívá při interním zhodnocení činnosti podniku.

Graf 6 - Horizontální analýza vybraných položek výsledovky společnosti MARLENKA international s.r.o.

	Provozní VH	Finanční VH	VHBO
2013	92,599	10,504	83,435
2014	95,415	1,255	78,625
2015	82,406	3,163	69,467
2016	119,770	-176	99,519

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Analýza vybraných položek výkazu zisku a ztrát ukazuje, že provozní výsledek hospodaření v roce 2015 výrazně klesl o 13,6 %. Bylo to způsobeno jak poklesem tržeb za prodej zboží až o polovinu, tak i razantním nárůstem odpisů dlouhodobého hmotného majetku o 174 %. Nárůst odpisů v roce 2015 byl celkem předvídatelný, protože si společnost během roku 2014 pořídila dlouhodobý hmotný majetek. Pravděpodobně si ho koupila až na konci roku, jelikož nedošlo k růstu odpisů v roce 2014. Rok 2016 se pozitivně vyznačoval velkým nárůstem provozního výsledku hospodaření, a to o 45 % oproti minulému roku. Důvodem k tomu byl nárůst tržeb z prodeje zboží a z prodeje vlastních výrobků a služeb o 9 % a 22 %.

Pokud se podíváme na finanční výsledek hospodaření, zjistíme, že měl během celého sledovaného období klesající trend. Společnost nevykazuje ve finanční činnosti žádné jiné položky kromě výnosových úroků, ostatních výnosů a nákladů. Přičemž rozhodující vliv mají položky „Ostatní výnosy“ a „Ostatní náklady“. Kvůli tomu se nedají podrobněji zkoumat příčiny takového trendu. V roce 2016 došlo dokonce i ke ztrátě ve finanční činnosti, z 10 504 tis. Kč v roce 2013 klesl postupně finanční výsledek hospodaření až na 176 tis. Kč v roce 2016.

Kvůli výše popsaným skutečnostem klesal výsledek hospodaření běžného období postupně v letech 2013–2015. Pak se společnosti podařilo zlepšit situaci a v roce 2016 došlo k jeho prudkému vzestupu.

4.2.3 Analýza poměrovými ukazateli[46]

Poměrové ukazatele jsou nejpoužívanějšími nástroji finanční analýzy. Výchozími údaji pro ně jsou základní položky účetních výkazů společnosti. Poměrové ukazatele se vypočítávají jako vzájemný poměr těchto účetních položek. Tyto ukazatele logicky propojují účetní položky mezi sebou a umožňují lepší vyhodnocení finanční situace podniku.

Z hlediska zaměření existuje celá řada poměrových ukazatelů. Navíc zde existuje možnost je konstruovat a měnit podle vlastních potřeb podniku. Při přihlédnutí ke specifikům dané společnosti byly vybrány 3 základní skupiny poměrových ukazatelů, které dokážou co nejlépe vypovídat o finanční situaci MARLENKA international s.r.o. Patří k nim:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity.

Ukazatele likvidity[47]

Likvidita podniku je spojena se schopností uhradit závazky v době jejich splatnosti pomocí rychlé přeměny likvidních aktiv na peněžní prostředky. Pokud není míra likvidity dostačující, může se podnik dostat do platební neschopnosti a následně do bankrotu. Míra likvidity by také neměla být příliš nad doporučené hranice, protože by to znamenalo, že podnik nezhodnocuje své peněžní prostředky, ale bezdůvodně je drží, čímž „okrádá“ rentabilitu. Z tohoto důvodu je nepřetržité řízení likvidity nezbytné pro finanční rovnováhu podniku. Obecně existují 3 stupně likvidity: běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.

[46] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
[47] KUBÍČKOVÁ, D.; JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 132-135. ISBN 978-80-7400-538-1.

Tabulka 7 – Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity	2013	2014	2015	2016	Doporučené hodnoty
Běžná likvidita	4,42	2,80	10,13	7,82	1,5-2,5
Pohotová likvidita	4,12	2,19	8,88	7,21	1,0-1,5
Okamžitá likvidita	3,56	1,60	8,39	7,04	0,9-1,1

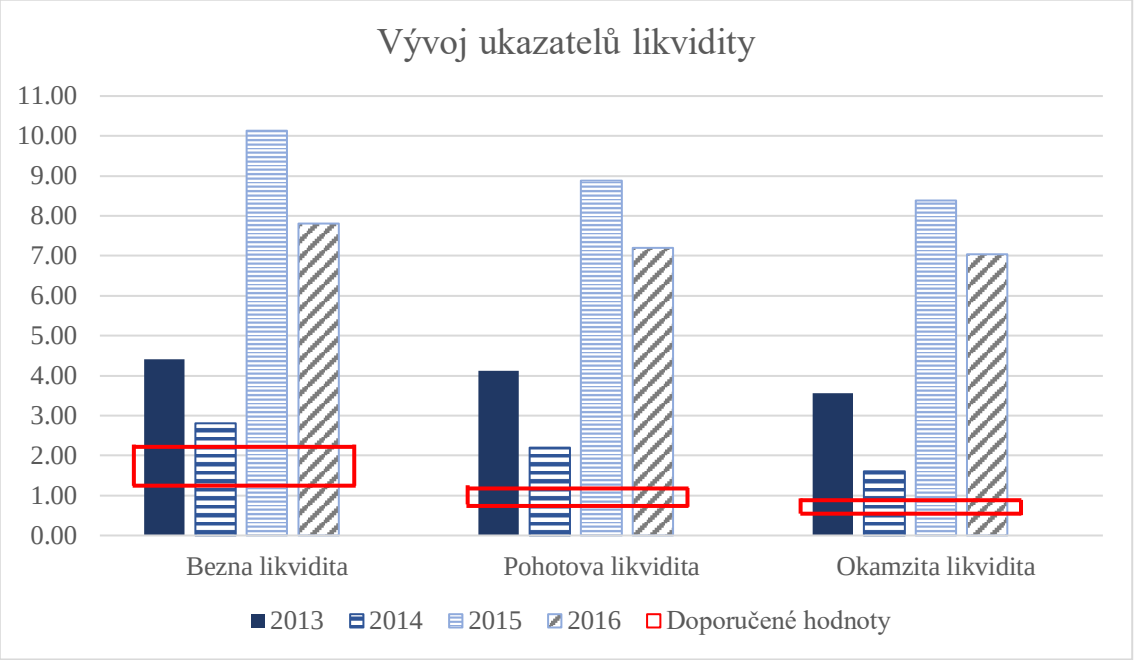
Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Běžná likvidita představuje poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům, a tak ukazuje, kolik jednotek oběžných aktiv připadá na jednotku krátkodobých dluhů. Tento ukazatel vypovídá o schopnosti podniku uhradit krátkodobé závazky při prodeji veškerých oběžných aktiv. Doporučená hodnota je pro tento ukazatel v rozmezí 1,5–2,5. Jak je vidět z tabulky, ukazatel během celého sledovaného období většinou několikanásobně překračuje doporučené hodnoty. V roce 2015 je až čtyřikrát větší. Navíc lze celkově pozorovat narůstající tendenci.

Pohotová likvidita se vypočítá jako poměr oběžných aktiv bez zahrnutí zásob ke krátkodobým závazkům. Doporučená hodnota je pro tento ukazatel v rozmezí 1,0–1,5. Klade se tady požadavek, aby byly krátkodobé závazky kryty alespoň krátkodobými pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem. Jinak řečeno, aby nedocházelo k prodeji zásob ve snaze uhradit krátkodobé závazky. Společnost nemá problém ani s pohotovou likviditou, nachází se také značně nad doporučenými hodnotami.

Okamžitá likvidita měří likviditu podniku nejpřesněji, jelikož se do čitatele zahrnují jenom peněžní prostředky, které se bezprostředně používají na uhrazení krátkodobých závazků. Krátkodobé závazky se zobrazují ve jmenovateli, stejně jako u ostatních ukazatelů likvidity. Doporučené hodnoty se pohybují v rozmezí 0,9–1,1. Společnost MARLENKA international s.r.o. se nachází daleko nad doporučenou hranicí, což hovoří o přebytečném stavu peněžních prostředků.

Graf 7 - Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Podle grafu vývoje ukazatelů likvidity je patrné, že společnost drží značné množství peněz. Žádný z ukazatelů neklesl během celého sledovaného období ani na vrchní hranici doporučených hodnot. Pro věřitele je takový stav celkem příznivý, jelikož vytváří jistotu zaplacení vznikajících dluhů firmy. Ale na druhou stranu to znamená neschopnost podniku efektivně využívat své finanční prostředky a investovat je do jiných aktiv, která by zvýšila rentabilitu v budoucnu.

Ukazatele rentability[48]

Ukazatele rentability podniku odrážejí schopnost používat investovaný kapitál a vytvářet zisk. To jsou nejzákladnější ukazatele ve finanční analýze, jelikož hodnotí celkovou efektivitu činnosti podniku, o což se zajímají především potencionální investoři. K jejich očekáváním patří bezpochybně rostoucí tendence těchto ukazatelů v čase. Konkrétní doporučené hodnoty u ukazatelů rentability neexistují, ale je nutno přihlížet ke stavu ekonomiky. Tak například nelze v době krize vyhodnocovat pokles rentability podniku jako nežádoucí jev, a to pokud nepřekročí pokles ekonomiky jako celku.

[48] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015, s. 57-64. ISBN 978-80-247-5534-2.

Obecně se rentabilita vyjadřuje poměrem zisku k nějaké položce kapitálu. V rámci bakalářské práce byl pro všechny ukazatele rentability vybrán zisk po zdanění jako položka čitatele. Dále byly pro potřeby práce vybrány 4 základní ukazatele rentability: celkový vložený kapitál, vlastní kapitál, celkový investovaný kapitál a rentabilita tržeb.

Tabulka 8 - Ukazatele rentability

Ukazatele rentability	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
ROA	25,16 %	19,36 %	15,14 %	17,53 %
ROE	28,08 %	20,92 %	15,81 %	18,76 %
ROCE	28,03 %	20,73 %	15,68 %	18,67 %
Rentabilita tržeb	30,42 %	26,58 %	19,77 %	23,54 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

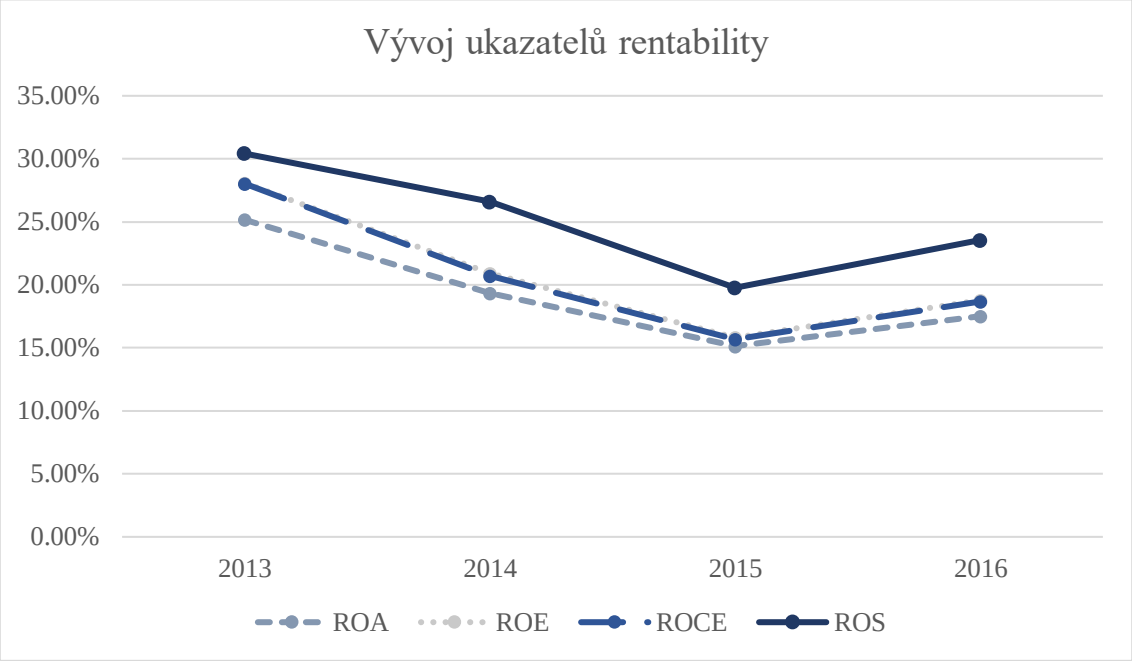
Rentabilita celkového kapitálu (ROA) měří a ukazuje celkovou schopnost podniku vydělávat peníze. Při tom se nebere v potaz způsob financování podnikatelské činnosti, jelikož se zkoumá jenom souhrnná efektivita. Celková rentabilita se vypočte jako poměr zisku k celkové výši aktiv. Z tabulky je patrné, že výdělečná schopnost společnosti během let 2013–2015 klesala. To bylo vyvoláno jak růstem celkové výše aktiv, tak i poklesem zisku. Avšak v roce 2016 se jí oproti předcházejícímu roku podařilo zlepšit efektivitu o 2,39 %, což může vypadat jako návrat k pozitivnímu trendu.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) podniku pomáhá investorům nebo vlastníkům ve zjištění míry zhodnocení kapitálu, který do firmy vložili. Výpočet je zde podobný jako u předchozího ukazatele, ale ve jmenovateli bude zahrnuta jenom výše vlastního kapitálu. Je vidět, že hodnota ukazatele se pohybuje téměř stejným směrem jako rentabilita celkového kapitálu, avšak rentabilita vlastního kapitálu je o něco málo vyšší, a tím pádem lepší.

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE) představuje úroveň, kterou se zhodnocují veškerá aktiva, která byla financována pomocí vlastního a cizího dlouhodobého kapitálu. Liší se od rentability vlastního kapitálu navýšením jmenovatele o hodnotu dlouhodobých závazků. Protože není pro společnost výše dlouhodobých závazků podstatná, vyvíjí se tento ukazatel během celého sledovaného období takřka stejně jako rentabilita vlastního kapitálu, odlišnost činí maximálně 0,19 %.

Rentabilita tržeb (ROS) představuje poměr zisku k tržbám a vypovídá o tom, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb, jinak řečeno, jakého zisku je podnik schopen dosahovat, pokud bude mít danou úroveň tržeb. Tento ukazatel se docela výrazně liší od ostatních ukazatelů rentability, i když lze opět během let 2013–2015 pozorovat jeho pokles a v roce 2016 vzestup.

Graf 8 - Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Daný graf vývoje ukazatelů rentability znázorňuje výše popsané skutečnosti. Je zde patrné, že se společnosti během let 2013–2015 nedařilo ve zhodnocování kapitálu, a to z důvodu poklesu zisku. Rok 2015 byl nejhorší za celé sledované období. Avšak v roce 2016 se situace vylepšila a lze říct, že společnost usiluje o lepší rentabilitu. I když bylo možné pozorovat zhoršení ukazatelů rentability, dá se říci, že společnost svou činnost celkem zvládá.

Ukazatele aktivity[49]

Ukazatele aktivity podniku představují schopnost hospodařit s aktivy a určitými složkami aktiv. Vypovídají o tom, jak se podniku daří ve využívání finančních

[49] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015, s. 67-68. ISBN 978-80-247-5534-2.

prostředků a jak tato schopnost ovlivňuje likviditu a rentabilitu. Pro potřeby práce byly vybrány hlavně tyto ukazatele: obrat celkových aktiv, obrat dlouhodobého hmotného majetku, obrat krátkodobého finančního majetku, doba obratu pohledávek, doba obratu závazků a obchodní deficit.

Tabulka 9 - Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Obrat celkových aktiv	0,83	0,73	0,77	0,74
Obrat dlouhodobého hmotného majetku	1,52	0,90	1,17	1,43
Obrat krátkodobého finančního majetku	2,28	6,93	2,71	1,75
Doba obratu pohledávek	25,35	13,88	4,36	2,48
Doba obratu závazků	20,08	25,90	5,39	17,38
Obchodní deficit	5,04	-11,90	-1,01	-14,81

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Obrat celkových aktiv se vyjadřuje jako poměr tržeb a celkové výše aktiv a měří celkovou účinnost využití aktiv. Z tabulky je vidět, že tento ukazatel se pohybuje v rozmezí 73–83 %, ale lze pozorovat negativní klesající trend.

Obrat dlouhodobého hmotného majetku a **krátkodobého finančního majetku** vypovídají o rychlosti pohybu majetku. Jinak řečeno, udávají informaci o tom, kolikrát se majetek za rok obrátí prostřednictvím tržeb. Co se týká dlouhodobého hmotného majetku, je to poměr tržeb k výši dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2014 lze pozorovat jeho pokles, po kterém následoval zpětný nárůst v letech 2015-2016. Obrat krátkodobého finančního majetku se vypočítá jako poměr tržeb k výši krátkodobého finančního majetku. Tento ukazatel se vyznačoval razantním nárůstem v roce 2014 a následným poklesem v letech 2015–2016.

Doba obratu pohledávek představuje poměr 365 k obratu pohledávek. Pro výpočet byly zahrnuty jenom pohledávky z obchodních vztahů. Ukazatel vypovídá o tom, jak dlouho se majetek nachází v podniku v podobě pohledávek. Doba obratu pohledávek by měla teoreticky odpovídat obvyklé době splatnosti faktur. Pokud není v souladu, znamená to, že odběratelé nedodržují obchodně-úvěrovou politiku. Během celého

sledovaného období měla doba obratu pohledávek tendenci klesat, což lze hodnotit jako pozitivní jev.

Doba obratu závazků je podobná předchozímu ukazateli, ale místo obratu pohledávek se týká obratu závazků. Při výpočtu byly rovněž zahrnuty jenom závazky z obchodních vztahů. Ukazatel vypovídá o tom, s jakou rychlostí uhradí podnik závazky vůči svým dodavatelům. Obecně platí, že doba obratu závazků musí být delší než doba obratu pohledávek. Během let 2013–2015 neměl vývoj tohoto ukazatele určitý trend, neboť různě kolísal.

Obchodní deficit představuje rozdíl doby obratu pohledávek a doby obratu závazků. Pokud je rozdíl kladný, podnik úvěruje svoje odběratele a může mít pak problém se získáním peněz. Pokud je rozdíl záporný, znamená to pro podnik vznik volného peněžního toku.

4.2.4 Analýza pomocí bankrotních a bonitních modelů[50]

Bankrotní a bonitní modely mají společně za cíl přiřadit firmě určitou číselnou hodnotu, na jejímž základě bude možné posoudit finanční zdraví společnosti. Avšak tyto modely se liší podle účelu vytvoření.

Bankrotní modely se využívají pro informování o možném bankrotu společnosti v budoucnu. Vycházejí z myšlenky, že se dají poznat symptomy bankrotu podniku ještě před tím, než samotná událost nastane.

Pro potřeby práce byl vybrán model IN05 z roku 2005, který je modifikací modelu IN01 z roku 2002. Původně to byl model IN neboli index důvěryhodnosti a byl zpracován pro vyhodnocení finančního zdraví českých firem.

[50] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015, s. 77-87. ISBN 978-80-247-5534-2.

Model má následující tvar:

IN05 = 0,13*A/CZ + 0,04*EBIT/Ú + 3,97*EBIT/A + 0,21*VÝN/A + 0,09*OA/(KZ+KBU)

Kde:
- A aktiva,
- OA oběžná aktiva,
- EBIT zisk před úroky a zdaněním,
- VÝN výnosy,
- CZ cizí zdroje,
- KZ krátkodobé závazky,
- Ú nákladové úroky,
- KBÚ krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.

V daném modelu může dojít k problému, který spočívá v tom, že celková hodnota indexu IN05 může být zkreslena z důvodu velké hodnoty EBIT/Ú. Dojde k tomu, pokud se hodnota nákladových úroků blíží nule. Z tohoto důvodu bude omezena celková hodnota ukazatele EBIT/Ú hodnotou 9.

Interpretace modelu je následující:

IN05 < 0,9 podnik bankrotuje

0,9 < IN05 < 1,6 podnik se nachází v šedé zóně

IN05 > 1,6 podnik tvoří hodnotu

Tabulka 10 - Hodnoty modelu IN05

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
IN05	12,06	12,10	13,93	12,71

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Z tabulky je patrné, že společnost se nachází daleko nad vrchní hranicí 1,6. Z tohoto důvodu lze konstatovat, že není pravděpodobné, že se firma dostane do bankrotu.

Bonitní modely pomáhají zařadit firmy do skupin dobrých nebo špatných podniků na základě posouzení finančního zdraví. Pomocí bodového hodnocení určují bonitu dané firmy.

Pro potřeby práce byl vybrán Kralickův Quicktest, který je složen ze čtyř rovnic, které jsou základem pro hodnocení celkové situace firmy.

Rovnice mají následující tvar:

$$R1 = \frac{vlastní\ kapitál}{aktiva\ celkem}$$

$$R2 = \frac{cizí\ zdroje - peníize - účty\ u\ bank}{provozní\ cash\ flow}$$

$$R3 = \frac{EBIT}{aktiva\ celkem}$$

$$R4 = \frac{provozní\ cash\ flow}{výkony}$$

Tabulka 11 - Ukazatele Kralickova Quicktestu

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
R1	0,90	0,93	0,96	0,93
R2	-0,70	-0,15	-0,96	-1,21
R3	0,31	0,24	0,19	0,21
R4	0,47	0,29	0,34	0,41

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

R1 a R2 hodnotí finanční stabilitu, R3 a R4 hodnotí výnosovou situaci. Součtem bodů za R1 a R2 děleným 2 vyhodnotíme finanční stabilitu, součet bodů za R3 a R4 dělený 2 vyhodnotí výnosovou situaci. Následně se vyhodnotí celková situace podniku součtem bodů finanční a výnosové situace děleným 2. Pokud se hodnoty pohybují nad 3, jedná se o bonitní podnik, hodnoty 1–3 zastupují šedou zónu, hodnoty menší než 1 prezentují špatné finanční zdraví podniku.

Tabulka 12 - Bodové hodnocení Kralickova Quicktestu

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Finanční stabilita	2	2	2	2
Výnosová situace	4	4	4	4
Celková situace	3	3	3	3

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti MARLENKA international s.r.o.

Je vidět, že společnost se během celého sledovaného období nachází přesně na hodnotě 3, což vypovídá o její stabilitě a dobrém finančním zdraví.

4.3 Vyhodnocení finanční situace společnosti

Po provedení finanční analýzy MARLENKA international s.r.o. se ukázalo, že se firma nachází celkově ve velmi příznivém stavu. Je schopná dostát všem svým závazkům, jelikož má dostatečnou úroveň likvidity, takže jí nehrozí riziko platební neschopnosti. Finanční management by se ale měl zaměřit na investování přebytečných peněžních prostředků do jiných aktiv, aby firma zvyšovala svou celkovou efektivitu. Co se týká rentability samotné, její výše je na dobré úrovni. I když ukazatele rentability během let 2013–2015 klesaly, společnosti se podařilo napravit situaci v roce 2016.

Z analýzy struktury aktiv a pasiv a jejich vývoje je patrné, že dlouhodobý hmotný majetek a krátkodobý finanční majetek představují hlavní složky aktiv. Dále lze pozorovat pokles krátkodobých pohledávek, což vypovídá o dobrých obchodně-úvěrových vztazích s odběrateli. Co se týká zdrojů financování, společnost je očividně financována převážně z vlastních zdrojů, jimiž jsou odpisy a zisk. Cizí zdroje se podílejí na celkové výši pasiv maximálně z 10 %, a to hlavně v podobě krátkodobých závazků z obchodních vztahů neboli dodavatelských úvěrů. To hovoří o velmi nízké úrovni zadluženosti podniku.

Co se týká bankrotních a bonitních modelů, každý z nich ukázal, že společnosti nehrozí ani zdaleka riziko krachu a že finanční zdraví firmy je nepřetržitě na velmi solidní úrovni.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zkoumání segmentu malých a středních podniků v České republice. Daný segment je objektem obrovského zájmu, jelikož má v české ekonomice výjimečné postavení a hraje v ní klíčovou roli. Z tohoto důvodu neztrácí dané téma důležitost a zůstává aktuální i v dnešní době.

První kapitola se zaměřila hlavně na důkladné definování tohoto segmentu z hlediska legislativy EU, což považuji za velmi důležité. Bylo zjištěno, že definice podniku se liší v českém právu a v nařízení komise (EU). Občanský zákoník definuje podnik jako nástroj v rukou podnikatele, zatímco nařízení komise (EU) chápe podnik jako subjekt, který podniká. Dalším bodem pozornosti se stal podrobný popis přínosů segmentu malých a středních podniků pro českou ekonomiku a společnost. To pomohlo v opravdovém pochopení významnosti daného segmentu. Malé a střední podniky reprezentují lokální kapitál, a tím zastupují místní ekonomiku, včetně svých silných a slabých stránek. Dále je tento segment v České republice hlavním zaměstnavatelem, což také vypovídá o jeho důležitosti. Samozřejmě se nelze obejít bez odůvodnění vyjádřených myšlenek. Proto bylo nutné předložit statistická data týkající se vývoje malých a středních podniků a jejich přínosu pro ekonomiku České republiky. Kromě zaměstnanosti přispívají malé a střední podniky významně do investic, přidané hodnoty a výkonů.

Druhá kapitola měla za cíl především vysvětlit, jak se malé a střední podniky financují. V jejím rámci byly vysvětleny také obecnější pojmy týkající se financování a financí podniku. Důležitou záležitostí zde byla nutnost vyčlenit a popsat právě zdroje financování, které jsou charakteristické pro využití segmentem malých a středních podniků. V rámci práce byly zdroje financování rozděleny na interní a externí. Bylo zjištěno, že segment malých a středních podniků disponuje velice rozsáhlou skupinou zdrojů, a to jak interních, tak i externích. Interní zdroje v podobě zisků a odpisů představují velmi významný způsob financování. V rámci externích zdrojů jsou nejdůležitější bankovní úvěry. My jsme se však setkali také s některými omezeními v bankovním financování hlavně mikro a malých podniků, které mají problémy se získáváním dlouhodobých bankovních úvěrů.

Třetí kapitola se soustředila na finanční plánování podnikatelských aktivit. Dané téma logicky navazuje na předchozí vysvětlené pojmy týkající se finančního řízení a financování podniku. V rámci kapitoly byly popsány zásadní principy, cíle a metody provádění finančního plánování. Byly také vyčleněny a popsány 2 základní typy finančních plánů podle jejich časového horizontu, tj. krátkodobé a dlouhodobé. Bylo zjištěno, že plány na sebe navazují a jeden druhý doplňuje. Z této kapitoly je patrné, že finanční plánování je nezbytnou podmínkou úspěšného podnikání, jelikož určuje v podobě strategických cílů konkrétní směr rozvoje podniku jak v nejbližší době, tak i v dlouhodobém horizontu.

Praktická část se zabývala aplikováním poznatků z teoretické části přes provádění finanční analýzy známé a rozvíjející se rodinné společnosti MARLENKA international s.r.o. k následnému zhodnocení jejího finančního zdraví. Bylo zjištěno, že společnost patří do kategorie středních podniků a že jejími hlavními zdroji financování jsou interní zdroje ve formě zisku a odpisů. Rozložení jejích aktiv a pasiv odpovídá úspěšnému výrobnímu podniku. Společnosti se podařilo dosáhnout velmi nízké zadluženosti: za celé sledované období podnik nevykazuje žádné závazky po splatnosti více než 180 dnů a žádné závazky vůči úvěrovým institucím. Její rentabilita se rovněž nachází na dobré úrovni. Nicméně by měl podnik samozřejmě najít další prostor ke zvyšování rentability, a to pomocí využití cizích zdrojů a jejich investování do jiných projektů. Přebytečný stav peněžních prostředků také ukazuje na neschopnost podniku rozšiřovat a obnovovat dlouhodobější aktiva, čímž se společnost zastavuje ve svém rozvoji. Avšak celkově lze situaci společnosti zhodnotit jako velmi příznivou. Podniku nehrozí v žádném případě riziko bankrotu a jeho finanční zdraví je velmi pevné.

Podle mého názoru bude mít segment malých a středních podniků narůstající vliv a toto téma se nestane pro Českou republiku méně aktuální než dnes. Práce provádí čtenáře veškerými složkami dané problematiky. V rámci každé části byly definovány a pečlivě popsány veškeré základní vztahy a souvislosti. Z tohoto důvodu považuji cíl práce za zcela splněný a doufám, že po jejím přečtení čtenář problematiku segmentu malých a středních podniků lépe pochopí.

Seznam použité literatury a pramenů

Literatura

1. ČIŽINSKÁ, R.; MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2.
2. KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-315-5.
3. KUBÍČKOVÁ, D.; JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.
4. MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-49-1.
5. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
6. SRPOVÁ, J.; ŘEHOŘ, V. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.
7. ŠIMAN, J.; PETERA, P. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-117-8.
8. VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy.* 3. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4520-6.

Legislativa

9. Česko. Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012, nový občanský zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky.* 2012, částka 33, hlava 4, díl 2, § 502.

Internetové zdroje

10. Čtyři pravidla, která ochrání vaše finance. *BusinessVize.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-21]. Dostupné z: http://www.businessvize.cz/financni-rizeni/ctyri-pravidla-ktera-ochrani-vase-finance
11. Dlouhodobý finanční plán. *Mendel University in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=93

12. Druhy financování. *OALIB.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=2437
13. Externí finanční zdroje. *Mendel university in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=54271
14. Financování a finanční řízení. *Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Liberec* [online]. 2018 [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=2306
15. Flexibilita práce v malých a středních podnicích. *Bozpinfo.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/josra/flexibilita-prace-v-malych-strednich-podnicich
16. KIL. Velké firmy lákají na vysoký plat a benefity, malé spíše na mezilidské vztahy. *Novinky.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/kariera/382864-velke-firmy-lakaji-na-vysoky-plat-a-benefity-male-spise-na-mezilidske-vztahy.html
17. Krátkodobý finanční plán. *Mendel University in Brno* [online]. 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=94
18. Leasing. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2018 [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Leasing
19. Malé a střední podniky – páteří ekonomiky. *Sofispol* [online]. 2018 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: http://sophispol.webnode.cz/male-a-stredni-podniky-pateri-ekonomiky/
20. Malé a střední podniky. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2017 [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A9_a_st%C5%99edn%C3%AD_podniky
21. NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014. *Evropská komise* [online]. 2017 [cit. 2017-10-14]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&from=CS

22. Podnikatelské úvěry. *Podnikatel.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: https://www.podnikatel.cz/specialy/firemni-finance/podnikatelske-uvery/
23. Podniková ekonomika 2. Finanční řízení podniku, vymezení obsahu. *Miraslebl* [online]. 2017 [cit. 2017-12-25]. Dostupné z: http://www.miras.cz/seminarky/podnikova-ekonomika-02.php
24. SME Performance Review. *EU* [online]. 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review-2016#t_0_0
25. *TRADE NEWS* [online]. 2017, roč. VI, č. 5 [cit. 2018-03-02]. ISSN 1805-5397. Dostupné z: http://amsp.cz/wp-content/uploads/2017/11/Trade_News_2017_11.pdf
26. Tržní hodnota firmy. *Management mania* [online]. 2017 [cit. 2017-12-25]. Dostupné z: https://managementmania.com/cs/trzni-hodnota-firmy
27. Výpis z obchodního rejstříku MARLENKA international s.r.o., C 25098 vedená u Krajského soudu v Ostravě. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. 2018 [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=685884&typ=PLATNY
28. Zdroje financování v podmínkách akciové společnosti. *MM spektrum* [online]. 2018 [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: https://www.mmspektrum.com/clanek/zdroje-financovani-v-podminkach-akciove-spolecnosti.html
29. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2016* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2016--232792/

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Rozdělení podniků podle velikosti na mikro, malé a střední.....9
Tabulka 2 - Horizontální analýza aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – absolutní změny.....30
Tabulka 3 - Horizontální analýza aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – relativní změny.....31
Tabulka 4 - Horizontální analýza pasiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – absolutní změny.....33
Tabulka 5 - Horizontální analýza pasiv společnosti MARLENKA international s.r.o. – relativní změny.....33
Tabulka 6 - Vertikální analýza rozvahy společnosti MARLENKA international s.r.o.....34
Tabulka 7 – Ukazatele likvidity.....38
Tabulka 8 - Ukazatele rentability.....40
Tabulka 9 - Ukazatele aktivity.....42
Tabulka 10 - Hodnoty modelu IN05.....44
Tabulka 11 - Ukazatele Kralickova Quicktestu.....45
Tabulka 12 - Bodové hodnocení Kralickova Quicktestu.....45

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj podnikatelských subjektů v ČR v letech 2011–2016 ..... *13*
Graf 2 - Poměr podniků podle velikosti v ČR v roce 2016 ..... *13*
Graf 3 - Struktura segmentu MSP podle počtu pracovníků (nezávisle na sektoru ekonomiky) *15*
Graf 4 - Podíl segmentu MSP na celkových ekonomických ukazatelích v letech 2015–2016 ..... *16*
Graf 5 - Horizontální analýza vybraných položek aktiv společnosti MARLENKA international s.r.o. *32*
Graf 6 - Horizontální analýza vybraných položek výsledovky společnosti MARLENKA international s.r.o. *36*
Graf 7 - Vývoj ukazatelů likvidity *39*
Graf 8 - Vývoj ukazatelů rentability *41*

Seznam schémat

Schéma 1 - Průběh poskytnutí hypotečního úvěru. 23

Seznam příloh

Příloha I – Účetní výkazy společnosti MARLENKA international s.r.o. 2013–2016 56

Přílohy

Příloha I – Účetní výkazy společnosti MARLENKA international s.r.o. za období 2013–2016 (v celých tis. Kč)

Rozvaha MARLENKA international s.r.o. v letech 2013–2016 (v celých tis. Kč)

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
AKTIVA CELKEM	331 642	406 161	458 868	567 802
Dlouhodobý majetek	180 839	328 482	299 529	296 478
Dlouhodobý nehmotný majetek	94	51	46	295
Dlouhodobý hmotný majetek	180 745	328 431	299 483	296 183
Oběžná aktiva	149 405	74 646	156 368	268 082
Zásoby	9 941	16 270	19 376	20 891
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Z toho pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	18 989	15 688	7 541	5 708
Z toho pohledávky z obchodních vztahů	18 225	11 133	4 122	2 862
Krátkodobý finanční majetek	120 475	42 688	129 451	241 483
Z toho peněžní prostředky	120 475	42 688	129451	241 483
Časové rozlišení aktiv	1 398	3 033	2 971	3 242
PASIVA CELKEM	331 642	406 161	458 867	567 802
Vlastní kapitál	297 132	375 757	439 339	530 626
Základní kapitál	40 200	40 200	40 200	40 200
Výsledek hospodaření minulých let	166 379	249 814	322 554	383 789
Výsledek hospodaření běžného účetního období	83 435	78 625	69 467	99 519
Cizí zdroje	34 322	30 092	19 143	36 669
Dlouhodobé závazky	506	3 473	3 708	2 369
Krátkodobé závazky	33 816	26 619	15 435	34 300
Z toho závazky z obchodních vztahů	14 436	20 776	5 093	20 023
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
Časové rozlišení pasiv	188	312	385	507

Výsledovka MARLENKA international s.r.o. v letech 2013–2016 (v celých tis. Kč)

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	260 862	289 259	341 328	417 121
Tržby za prodej zboží	375	1088	458	500
Výkonová spotřeba	106 177	122 313	142 098	171 623
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 879	1 814	1 203	-737
Aktivace	0	252	0	0
Osobní náklady	45 861	58 050	69 304	78 815
Úpravy hodnot v provozní oblasti	20 457	18 738	51 834	50 471
Ostatní provozní výnosy	1187	2 455	3 163	2 966
Ostatní provozní náklady	105	109	408	645
Provozní výsledek hospodaření	92 599	95 415	82 406	119 770
Výnosové úroky a podobné výnosy	305	174	401	233
Ostatní finanční výnosy	11 403	2 811	5 324	1 991
Ostatní finanční náklady	1 204	1 730	2 562	2400
Finanční výsledek hospodaření	10 504	1 255	3 163	-176
Výsledek hospodaření před zdaněním	103 103	96 669	85 569	119 594
Daň z příjmů	19 668	18 044	16 102	20 075
Výsledek hospodaření po zdanění	83 435	78 626	69 467	99 519
Výsledek hospodaření za účetní období	83 435	78 625	69 467	99 519